

ZARZĄDZENIE Nr 0050.17.2016

BURMISTRZA CZARNEGO

z dnia 27 stycznia 2016r.

w sprawie zatwierdzenia Diagnoz Rozwojowych Szkół Podstawowych i Gimnazjum (placówek oświatowych) Gminy Czarne

na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r., poz. 1515) oraz art. 5 ust. 7 pkt 1, art. 5c pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004r. nr 256, poz. 2572 ze zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się diagnozę potrzeb edukacyjnych w zakresie kształcenia kreatywności i innowacyjności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw społecznych i umiejętności pracy zespołowej, a także potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli i bazy dydaktycznej szkół, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia:

1. Gimnazjum w Czarnem;
2. Szkoła Podstawowa w Czarnem;
3. Szkoła Podstawowa w Wyczechach;
4. Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie.

§ 2

Wykonanie Zarządzenia powierza się dyrektorowi Zespołu Szkół w Czarnem oraz dyrektorom szkół, o których mowa w § 1 pkt. 3 - 4.

§ 3

Zarządzenie wchodzi z dniem podpisania.

BURMISTRZ

mgr Piotr Zabrocki

**Analiza w zakresie zidentyfikowanych potrzeb
i planowanego wsparcia szkół na terenie
gminy Czarne**

Spis treści

I. Zakres oraz metodologia przeprowadzonych badań diagnostycznych

II. Hierarchia potrzeb szkół gminy Czarne

Załączniki:

1. Diagnoza potrzeb rozwojowych Gimnazjum w Czarnem
2. Diagnoza potrzeb rozwojowych Szkoły Podstawowej w Czarnem
3. Diagnoza potrzeb rozwojowych Szkoły Podstawowej w Wyczechach
4. Diagnoza potrzeb rozwojowych Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie

I. Zakres oraz metodologia przeprowadzonych badań diagnostycznych

Diagnoza została opracowana przez Fundację Instytut Promocji Edukacji z siedzibą w Gdyni przy ul. Hutniczej 3, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego – rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej – pod numerem KRS 0000280680.

Diagnoza obejmuje:

- a) analizę indywidualnej sytuacji szkół uwzględniającej dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze potrzeby rozwojowe uczniów oraz wynikający z tych potrzeb zakres wsparcia nauczycieli,
- b) potrzeby uczniów w zakresie ich lepszego przygotowania do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy, w szczególności w obszarach dotyczących m.in.:
 - kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
 - rozbudzania kreatywności i innowacyjności,
 - rozwoju doradztwa edukacyjno-zawodowego,
 - przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju,
 - wyrównywania szans edukacyjnych;
- c) potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji zawodowych w obszarach dotyczących m.in.:
 - stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
 - stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej,
 - korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu przedmiotowym,
 - indywidualnej pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego;
- d) potrzeby szkoły lub placówki systemu oświaty dotyczące wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:
 - wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych,
 - specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami,
 - pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej, zgodnie z przeprowadzoną bezpośrednio przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu diagnozą potrzeb w tym obszarze zawierającą inwentaryzację posiadanego przez szkoły lub placówki wyposażenia – w szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Czarne.

Gmina Czarne jest organem prowadzącym dla następujących placówek:

- Gimnazjum w Czarne
- Szkoła Podstawowa w Czarne
- Szkoła Podstawowa w Wyczachach
- Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie

Do przeprowadzenia badania wykorzystano następujące narzędzia diagnostyczne:

- kwestionariusz wywiadu z dyrektorem szkoły badający wnioski z analizy danych zastanych i danych ilościowych dotyczących pracy szkoły w kontekście przygotowania uczniów do dalszej edukacji i poruszania się na rynku pracy, a w szczególności dokumentacji potwierdzającej kształtowanie kompetencji kluczowych, rozbudzanie kreatywności i innowacyjności oraz wyrównywania szans edukacyjnych oraz danych zastanych i danych ilościowych dotyczących sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym oczekiwanych kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod pracy sprzyjających kształtowaniu kompetencji kluczowych, wykorzystywania narzędzi TIK oraz indywidualizacji pracy z uczniami,

- kwestionariusz ankiety dla nauczycieli badający stosowanie metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
- kwestionariusz ankiety dla uczniów w kontekście stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej oraz indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego,
- kwestionariusz ankiety dla rodziców w kontekście stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej oraz indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego.

Zestawienie liczbowe osób uczestniczących w badaniach ankietowych			
Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba rodziców (reprezentacja Rady Rodziców)
Gimnazjum w Czarnem	141	20	17
Szkoła Podstawowa w Czarnem	346	45	16
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	40	10	15
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	50	13	15

II. Hierarchia potrzeb szkół gminy Czarne

Gmina Czarne rekomenduje do udziału w projekcie wszystkie szkoły z terenu, tj. Gimnazjum w Czarnem, Szkołę Podstawową w Czarnem, Szkołę Podstawową w Wyczechach, Szkołę Podstawową w Krzemieniewie w następującym zakresie:

Liczba porządkowa nr 1 oznacza potrzebę szkoły najwyższego rzędu, nr 4 – najniższego rzędu.

Lp.	Zidentyfikowana potrzeba	Zakres oczekiwanego wsparcia:
1.	Podniesienie poziomu kompetencji kluczowych uczniów szkół z terenu gminy Czarne z zakresu umiejętności niezbędnych na kolejnym etapie edukacji i na rynku pracy.	<u>Gimnazjum w Czarnem</u> – dla ucznia: organizacja regularnych zajęć przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego od września z matematyki oraz części przyrodniczej: chemii, fizyki, biologii, geografii dla uczniów klas III. Stałe diagnozowanie zainteresowań uczniów klas I-III, powołanie nowych kół zainteresowań, modyfikowanie istniejących, rozszerzanie ich programu. Wdrażanie uczniów do pracy z narzędziami cyfrowymi i sprzętem laboratoryjnym (w pracowniach biologicznej, chemicznej, fizycznej, geograficznej) jako ważnego etapu wdrażania się w kolejny etap edukacyjny i w funkcjonowanie na rynku pracy. – dla nauczyciela: szkolenia i kursy z zakresu metod aktywizujących ucznia i wykorzystujących pomoce multimedialne i narzędzia TIK: „Wykorzystanie tablicy interaktywnej w nauczaniu przedmiotowym”. Szkolenia z zakresu metody pracy z uczniem opartych na metodzie badawczej i eksperymentalnej, podnoszenie kompetencji zawodowych w zakresie przedmiotowym poprzez spotkania metodyczne w obrębie zespołów przedmiotowych; warsztaty z opracowywania nowatorskich programów dla uczniów zdolnych. – dla szkoły: wyposażenia pracowni przedmiotowych z: biologii, chemii, fizyki, geografii**, organizacja i wyposażenie pracowni do języków obcych, plastycznej i

		artystycznej oraz do zajęć technicznych. Sprzęt: nowe komputery do pracowni informatycznej, modem TIK, tablice multimedialne z rzutnikami i komputerami (12 szt.), tablice magnetyczne, tablice w kratkę, laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem do geografii, chemii, fizyki, matematyki, przyrody, drukarka, kserokopiarka, aparat i kamera cyfrowa, sprzęt nagłaśniający, oświetlenie sceniczne, ekran sceniczny (telebim), mikroporty, laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem z plastyki, muzyki, sprzęt nagłaśniający, telewizor, odtwarzacz MP3; pomoce dydaktyczne: bryły obrotowe, stacja meteorologiczna, model układu słonecznego w ruchu, wyposażenie pracowni: biologicznej, fizycznej, chemicznej, geograficznej, mapy i atlasy geograficzne, mapy i atlasy historyczne, filmoteka (zestaw filmów – adaptacji literatury), słowniki specjalistyczne (j. polski, WOS, historia), stroje historyczne z różnych epok, podstawowe rekwizyty teatralne, materiały scenograficzne do przedstawień (tła przedstawiające różne obiekty, zamki, miasta), SKYPE, karty obrazkowe do nauki j. angielskiego i j. niemieckiego, plansze interaktywne, plansze i plakaty edukacyjne, edukacyjne gry językowe, słowniki: pol.-ang. i ang.-pol. oraz pol.-niem. i niem.-pol., płyty z nagraniami filmów edukacyjnych, piosenkami, kolędami, kostiumy do przedstawień Szekspira, książki i gazety młodzieżowe w j. angielskim i j. niemieckim, albumy i mapy dotyczące państw anglojęzycznych i niemieckojęzycznych, tablice tematyczne, filmy edukacyjne dotyczące gatunków muzyki, kompozytorów, malarzy, epok, podkłady muzyczne do piosenek młodzieżowych, materiały plastyczne (bloki rysunkowe A3, A4, bloki do malowania pastelami, zestaw ołówków, markery, pisaki, zestawy nożyczek, kleje magik lub wikal, materiały styropianowe, jajka, bombki, zajaczk i itp., kredki pastelowe suche i olejne o bogatym zestawie kolorystycznym, węgiel do malowania, tusze kolorowe, farby akwarelowe, plakatowe, olejne, do malowania na szkle, do decoupage, klej do spękań, lakier szybkoschnący, zestawy pędzli cienkich i grubych, sztalugi w kasetce lub wolnostojące, blejtram (płótno lniane – podobrazie w 2 różnych rozmiarach), terpentyna, narzędzia i materiały rzeźbiarskie: dłuta, szpatałki, rylce, gips modelarski, glina, szary papier, folia do ochrony stołów, cienkie rękawiczki gumowe. Uzasadnienie: Wyniki z egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych i matematyki pozostają poniżej średniej krajowej. Od roku szkolnego 2012/2013 średni wynik szkoły z części przyrodniczej systematycznie pogarsza się (obecnie jest już o 9% gorszy), a z matematyki był słabszy w roku szkolnym 2013/2014 o prawie 6%. Z opanowaniem umiejętności matematyczno-przyrodniczych większy problem mają dziewczęta niż chłopcy. Do szkoły uczęszcza duża liczba uczniów zdolnych, stąd konieczność dostosowania planów nauczania także do ich możliwości. <u>Szkoła Podstawowa w Wyczachach</u> – dla ucznia: dla uczniów klas VI zajęcia obligatoryjne z matematyki i języka obcego; dla uczniów chętnych zajęcia dodatkowe, kursy, dla uczniów wykazujących uzdolnienia
--	--	--

		kółka, wyjścia, wyjazdy, programy edukacyjne, zajęcia z wykorzystaniem narzędzi TIK. Dla uczniów z trudnościami opanowania bieżącego materiału zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Dla klas I-III zajęcia motywujące przeplatane zabawami i atrakcjami. – dla nauczyciela: poszerzanie warsztatu pracy przez nauczycieli wkraczających w zawód oraz doskonalenie umiejętności z zakresu metod i form pracy poprzez wizyty studyjne, szkolenia Stowarzyszenia „Klanza”; dla nauczycieli przyrody szkolenia i kursy z procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu, szkolenia z wykorzystania narzędzi TIK. – dla szkoły: wyposażenia pracowni przyrodniczej*, doposażenie w sprzęt: laptopy, tablice multimedialne, stół do tenisa stołowego, regały biblioteczne, ksero, elementy placu zabaw, odtwarzacz CD, odtwarzacz Blue Ray/DVD, mikrofon bezprzewodowy, mini scena, laptopy oraz pomoce dydaktyczne: lupy, mapy, plansze, preparaty, rowery z kasami i kamizelkami, liczmany, liczydło, gry edukacyjne dla klas I-III, programy komputerowe do nauki języka niemieckiego, plansze demonstracyjne i słowniki do nauki języka polskiego, materiały na stroje do przedstawień teatralnych, materiały papierniczne, płyty, książki i scenariusze imprez szkolnych, instrumenty muzyczne. Uzasadnienie: Kompetencje kluczowe z przedmiotów sprawdzanych na sprawdzianie ogólnopolskim szóstoklasisty kształtują się od roku szkolnego 2013/2014 poniżej średniej krajowej. W ostatnim roku nauki uczniowie uzyskali aż o 28% słabszy wynik z części matematycznej niż z części sprawdzającej język polski. Umiejętności z języka obcego (średni wynik szkoły 71%) także pozostają poniżej średniej krajowej. Celem działań naprawczych jest poprawa wyników nauczania z przedmiotów sprawdzanych podczas egzaminu kończącego etap szkoły podstawowej, zwłaszcza z matematyki. W związku z tym wskazana przez rodziców i nauczycieli potrzeba realizacji dodatkowych kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów podnoszących ich umiejętności w ramach treści podstawy programowej jest priorytetem. <u>Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie</u> – dla ucznia: dodatkowe, regularne zajęcia z matematyki, języka polskiego i języka obcego dla uczniów klas programowo najstarszych; dla uczniów klas I-V należy zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania ekologią, ochroną środowiska, zjawiskami przyrodniczymi. Dla uczniów mających problemy z umiejętnościami matematycznymi organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, różnicowanie zadań i prac oraz wzbogacanie lekcji o środki dydaktyczne wspomagające przyswajanie wiedzy. Uczniów z problemami w czytaniu i pisaniu należy objąć zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi z Ortografii i zacieśnić współpracę z rodzicami. Dla wszystkich uczniów na lekcjach przedmiotowych praca z wykorzystaniem programów komputerowych, zasobów internetowych, narzędzi TIK.
--	--	--

	– dla nauczyciela: szkolenia w zakresie doskonalenia kompetencji w zakresie nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych, poszerzanie przedmiotowych kompetencji merytorycznych; wzmacnianie umiejętności interpersonalnych i kreatywnego działania; szkolenia dotyczące oceniania wyników nauczania i skuteczności stosowanych narzędzi; warsztaty z aktywizujących metod pracy z uczniem oraz z metody eksperymentu w przyrodzie. – dla szkoły: zakup sprzętów: zakup tablic interaktywnych, laptopów dla każdej klasy, tabletów, oprogramowania do poszczególnych przedmiotów szkolnych i zajęć dodatkowych, projektorów, odtwarzaczy CD, a także pomocy dydaktycznych do nauki poszczególnych przedmiotów (kreatywne ćwiczenia edukacyjne) i zajęć wyrównawczych oraz rozwijających zdolności, zakupu rowerów, urządzeń wielofunkcyjnych, telewizorów, projektorów z rzutnikiem oraz pomocy dydaktycznych: klocków do ćwiczeń w logicznym myśleniu, kart logicznych, patyczków logicznych, liczb w kolorach, liczydeł planszowych, gier edukacyjnych, brył geometrycznych, ułamków, przyborów tablicowych, zeszytów ćwiczeń wyrównawczych; plansz tematycznych, alfabetów i liter, ćwiczeń grafomotorycznych, gier i zabaw językowych, piaskownic do pisania, programów komputerowych: „Klik uczy ortografii”, gier edukacyjnych: „Nauka czytania”, „Wrywanie”, plansz interaktywnych. Ponadto powołanie i wyposażenie pracowni przyrodniczej*. Uzasadnienie: Kompetencje kluczowe są kształtowane znacznie poniżej poziomu średniej krajowej. Średni wynik szkoły ze sprawdzianu w latach 2012/2013 kształtował się powyżej średniej krajowej, by w roku szkolnym 2013/2014 być nieco poniżej, a w 2014/2015 znacznie poniżej średniej krajowej. Celem nadrzędnym jest poprawa wyników do poziomu, jaki szkoła prezentowała dwa lata temu. <u>Szkoła Podstawowa w Czarnem</u> – dla ucznia: regularne zajęcia dodatkowe przez cały rok szkolny dla uczniów klas VI z matematyki i przyrody. Ponadto zajęcia dla uczniów wyrównawcze (uwzględniające uczniów ze specyficznymi potrzebami). Korzystanie z wyposażonego laboratorium przyrodniczego*. Uczniów klas I-VI należy objąć programem kółek zainteresowań i warsztatów rozwijających ich uzdolnienia: plastyczne, artystyczne, muzyczne, teatralne. Dla uczniów wybitnie zdolnych opracowanie programów nowatorskich. Dla wszystkich uczniów na lekcjach przedmiotowych praca z wykorzystaniem programów komputerowych. – dla nauczyciela: kursy doskonalące w obszarze nauczanych przedmiotów, warsztaty i szkolenia metodyczne, konferencje naukowe, szkolenia e-learningowe z zakresu nauczania języków obcych, szkolenia metodyczne prowadzone przez wydawnictw OXFORD, kursy doskonalące rysunek i malarstwo, kursy hobbystyczne, warsztaty artystyczne, kurs nauki gry na gitarze, kurs fotografii, kurs artterapii, warsztaty teatralne
--	--

		– dla szkoły: doposażenie w pomoce dydaktyczne do pracy z uczniami uzdolnionymi w kierunku matematyczno-przyrodniczym, humanistycznym, językowo, artystycznie. Ponadto zakup sprzętu: zakup tablic interaktywnych (12 szt.), kolorowej kserokopiarki, dużych elektrycznych ekranów projekcyjnych (2 szt.), tabletów (30 szt.), odtwarzaczy płyt CD (15 szt.), laptopów z oprogramowaniem (15 szt.) oraz nowych komputerów do pracowni informatycznej. Uzasadnienie: średni wynik szkoły z egzaminów zewnętrznych od roku szkolnego 2012/2013 jest znacznie niższy od średniej krajowej i regionalnej. Stan ten utrzymuje się niezmiennie. Wdrożenie naprawy w wymienionych obszarach, ze szczególnym uwzględnieniem matematyki i przyrody, jest niezbędne.
2.	Zwiększenie zakresu wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	<u>Gimnazjum w Czarnem</u> – dla ucznia: dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów: do uczniów z problemami w nauce i do uczniów zdolnych. Zintensyfikowanie zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej dla wszystkich uczniów z zaburzeniami komunikacji społecznej oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym. Organizacja terapii i dla uczniów klas I-III: zagrożonych dysleksją, z orzeczeniem o dysleksji, z orzeczeniem o dyskalkulii, z zaburzeniami mowy i zakłóceniami komunikacji językowej. Dla uczniów szczególnie uzdolnionych nowatorskie programy. Realizowanie programu przeciwdziałania agresji oraz kształcenie kompetencji wychowawczych i społecznych nastawionych na tolerancję. – dla nauczyciela: współpracy w zakresie diagnozy z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, szkolenia: „Indywidualizacja procesu kształcenia – praca z uczniem mającym trudności w uczeniu się”, „Tworzenie programu pracy z uczniem posiadającym opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o dostosowaniu wymagań do posiadanych dysfunkcji rozwojowych”, kursy i szkolenia z socjoterapii; szkolenia typu „Diagnoza logopedyczna oraz metody wywoływania głosek”, szkolenia z zakresu logopedii. – dla szkoły: wyposażenie świetlicy socjoterapeutycznej, doposażenie szkoły w testy diagnostyczne do rozpoznawania potrzeb rozwojowych edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju. Zakup dla uczniów z dysleksją i dyskalkulią: projektor, skaner, dostęp do internetu lub sieci Wi-Fi, program „Ortografitti”, alfabet sensoryczny, gry logiczne, mnemotechniki, programy komputerowe dla uczniów z dysleksją rozwojową „Klik uczy ortografii”, „Klik uczy pisać”, „Elektroniczna ortografia”, „ABC z Reksiem”, „Metoda dobrego startu – filmy edukacyjne”, „Kaligrafia dla najmłodszych”, „Językowa niezapominajka (zestaw)”, „Czytam sobie – czytanie globalne” (zestaw ćwiczeń), „Dyslektyczne ucho” (gra), „7 walizek”, „Szalczki i rytmy do układania sekwencyjnego”, klocki Dienes’a, „Winda” (ćwiczenia matematyczne), alfabet ruchomy glosso, dyskalkulia – oprogramowanie, kleje, kredki, farby; dla uczniów z zaburzeniami mowy: mikrofon MP3, wibrator logopedyczny PEREK, płytki przedsionkowe, zestaw do

		komunikacji grupowej – kto mówi, kto słucha, słuchawka WhisperPhone, Wisperphone – głuchy telefon, akustyczna słuchawka, MÓWIK, odtwarzacz płyt CD, gryzaki logopedyczne, wibratory logopedyczne, łopatka twarda i miękka, małe lusterka do ćwiczeń narządów mowy, labirynty logopedyczne, narzędzia do ćwiczeń oddechowych („trzy kulki”, „dmuchane lotto”, „magiczna trzynastka”, „logopedyczna obręcz”), „Buziaki” (zabawa logopedyczna), „Inspirujący kuferek językowy”, „Wesołe miny tygrysa”, „Sammy – kwartet logopedyczny”, „Zostań mistrzem wymowy z lwem Leonem”, stabilizator żuchwy, narzędzia do pionizacji i lateralizacji, logopedyczna ropicznka, świergoczące słomki, piłeczki styropianowe, balony, miniturbinki, kwiatki, harmonijka logopedyczna, gwizdki kazoo, dmuchajki drewniane, helikopterki, piórka, wiatraczki logopedyczne, książki logopedyczne z ćwiczeniami oddechowymi, „5 gier na dmuchanie”, „Zestaw kota i myszki” – akcesoria do karmienia i picia, książki z ćwiczeniami do poprawnej wymowy głosek szeregu szumiącego, np. „Materiał obrazkowo-wyrazowy do utrwalania poprawnej wymowy sz, z, cz, dż”, karty i gry logopedyczne do nauki i utrwalenia głosek szeregu szumiącego, gry ortograficzne, plansze pokazowe, książki z bajkami logopedycznymi, mówiąca duża kukielka – Leśny skrzat, pacynki mówiące, płyta z piosenkami dziecięcymi; dla uczniów z zaburzeniami komunikacji społecznej: XBOX, telewizor, laptop ze specjalistycznym oprogramowaniem, drukarka, odtwarzacz DVD, radio z MP3, gry do XBOX-a, chusta KLANZA, piłkarzyki, gry kapsle – football, klocki DIENESA, gry: DART, TWISTER, SCRABLE JUNIOR, 5 SEKUND JUNIOR, CZACHA DYMI, COLORPOP, RZUTKI, MEMORY – NASZE EMOCJE, modelina, ciastolina, piłki „gniotki”, skakanki, piłki do gry, artykuły papierniczne, kredki, farby, nożyczki. Uzasadnienie: Obecnie w szkole uczy się 140 uczniów o zróżnicowanych potrzebach specjalnych, takich jak problemy w nauce matematyki, w czytaniu i pisanii, z zaburzeniami mowy i zaburzeniami emocjonalnymi. Przy tak licznej grupie uczniów wymagających specjalnego traktowania niezbędne jest zindywidualizowanie pracy z nimi, by osiągać pożądane efekty nauki. <u>Szkoła Podstawowa w Wyczechach</u> – dla ucznia: dodatkowe godziny terapii i zajęć dla uczniów z problemami logopedycznymi i psychologicznymi, dyslektykami, zagrożonymi dyskalkulią i dysgrafią; dla dużej grupy uczniów zajęcia wyrównawcze uwzględniające ich potrzeby rewalidacyjno-wychowawcze; oddzielne zajęcia gimnastyczne dla uczniów z wadami postawy. – dla nauczyciela: współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną; warsztaty z indywidualizacji pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; warsztaty z zakresu logopedii, dysleksji, dysgrafii, dyskalkulii, terapia pedagogiczna. – dla szkoły: doposażenie szkoły w odtwarzacz CD, Odtwarzacz Blue Ray/DVD, mikrofon bezprzewodowy, mini scenę, laptopy oraz pomoce dydaktyczne: gry edukacyjne, testy diagnostyczne, programy edukacyjne, pakiety
--	--	--

	ortograffiti dla uczniów zagrożonych ryzykiem dysleksji, gry logopedyczne, liczmany i liczydło, woreczki, szarfy, piłki lekarskie, piłki, maty, pajęczki. Uzasadnienie: Szkoła podstawowa w Wyczzechach spełnia zadania w zakresie organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poniżej oczekiwań. Pomoc w tym zakresie jest nieregularna. Najgorzej została oceniona bieżąca praca z uczniem wymagającym zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz brak indywidualizacji w pracy nauczyciela z uczniem. <u>Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie</u> – dla ucznia: dla uczniów z trudnościami w komunikacji organizacja dodatkowych zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz stosowanie programów terapeutycznych. Objęcie uczniów z zaburzeniami mowy wsparciem koleżeńskim oraz programami edukacyjno-terapeutycznymi. Dla uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczno-rewalidacyjne i spotkania indywidualne. Dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły dla uczniów zdolnych poprzez organizowanie warsztatów z myślenia twórczego, umiejętności autoprezentacji, tworzenie i realizację tutoringów, mentoringu nauczycielskiego oraz przygotowywanie uczniów do konkursów, turniejów i zawodów. – dla nauczyciela: warsztat z diagnozy i terapii problemów logopedycznych, szkolenie z terapii pedagogicznej umożliwiające nabycie kompetencji psychologiczno-pedagogicznych; kursy z komunikacji interpersonalnej oraz warsztat z umiejętności poznawania stanów wewnętrznych i procesów zachodzących w kontaktach z innymi. Poszukiwanie nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-terapeutycznych. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. – dla szkoły: doposażenie szkoły w sprzęt: laptop dla uczniów z zaburzeniami mowy oraz laptop dla uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi, tablica interaktywna z projekтором i laptopem dla uczniów z trudnościami w komunikacji, tablica interaktywna dla uczniów z zaburzeniami mowy, sprzęt rehabilitacyjny oraz zakup pomocy dydaktycznych: programów kreatywnych, zeszytów metodycznych, dodatkowych zeszytów metodycznych do konkursów: „Mega pamięć”, „Super umysł”, przedmiotowych programów multimedialnych; domina i układanki logopedycznych, lusterek indywidualnych z podpórką, lusterek laryngologicznych, dentystrycznych, dwóch wanierek plastikowych, piłek różnej wielkości, flecików, harmonijek, trąbek, piszczałek, woreczków do puszczania baniek mydlanych, gwizdków, krążków, zwierząt do nadmuchiwania, przyborów logopedycznych: vibratorów, relaksatorów, pakietów multimedialnych; płyt z muzyką relaksacyjną, „Dzieci o specjalnych potrzebach” – 20 dużych plansz, kukiełek – poznajemy emocje z płytą CD, makatek – Pan Twarz, piktogramów emocji, memory humory, układanki emocji.
--	---

		Doposażenie szkoły w arkusze obserwacji dziecka w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz monitoringu umiejętności kluczowych. Współpraca ze specjalistami i rodzicami, poradnią pedagogiczno-psychologiczną, Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli i Centrum Edukacji Nauczycielskiej. Uzasadnienie: Średnio około 55% nauczycieli odczuwa braki w zakresie organizowania i udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej na bieżąco oraz opracowania i realizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i dostosowania oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów. <u>Szkoła Podstawowa w Czarnem</u> – dla ucznia: dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w zwiększonej liczbie godzin dla uczniów z dysleksją rozwojową i dyskalkulią; dla uczniów z zaburzeniami mowy: diagnoza logopedyczna uczniów najmłodszych połączona z obserwacją podczas lekcji, ćwiczenia usprawniające pracę narządów mowy i prawidłowe oddychanie, organizacja terapii indywidualnej, organizacja zajęć logorytmicznych, bajkoterapii, muzykoterapii oraz wspomaganie rozwoju mowy osób z autyzmem; dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym: trening zastępowania agresji, spotkania z psychologiem, warsztaty dla rodziców, zwiększenie liczby godzin na zajęcia socjoterapeutyczne; dla uczniów z wadami postawy: gimnastyka korekcyjna, diagnoza i terapia uczniów młodszych w zakresie zaburzeń integracji sensorycznej, wspomaganie rozwoju psychoruchowego, organizacja zajęć w wodzie na basenie; dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim i umiarkowanym: organizacja zajęć rewalidacyjnych, zajęć kompensacyjnych, zajęcia tzw. szkoły życia, terapia SI; dla uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera, ADHD: organizacja zajęć rewalidacyjnych, zajęcia terapii SI, zajęcia terapii behawioralnej, zajęcia szkoły życia; dla uczniów niepełnosprawnych ruchowo organizacja asystenta osoby niepełnosprawnej; dla uczniów słabosłyszących: zajęcia rewalidacyjne, zajęcia kompensacyjne, zajęcia SI w zakresie usprawniania zaburzonych funkcji, dla uczniów z zaburzeniami wzroku: zajęcia rewalidacyjne, zajęcia kompensacyjne, zajęcia SI w zakresie usprawniania zaburzonych funkcji, zajęcia specjalistyczne typu: usprawnianie widzenia, orientacja przestrzenna, nauka pisma punkтового. – dla nauczyciela: kursy doskonalące i podnoszące kompetencje zawodowe z zakresu „Praca z dzieckiem o specyficznych problemach edukacyjnych”, szkolenia: „Diagnoza logopedyczna oraz metody wywoływania głosek”, „Diagnoza i terapia najczęstszych zaburzeń artykulacyjnych”, „skuteczne metody usprawnienia pracy narządów mowy”, „Funkcje motoryczne narządów mowy w diagnozie, terapii i profilaktyce logopedycznej”, „Funkcje motoryczne narządów mowy w diagnozie, terapii i
--	--	---

		profilaktyce logopedycznej", „Jak pomóc dziecku jąkającemu się", „jak usprawniać technikę czytania i pisanie", „Wspomaganie rozwoju mowy osób z autyzmem", „Jak oddziaływanie muzykoterapeutyczne pozytywnie wpływa na komunikację językową", „Bajkoterapia w logopedii", „Muzykoterapia w logopedii"; studia podyplomowe z zakresu: terapia ruchem, integracja sensoryczna, muzykoterapia, kursy doskonalące: gimnastyka mózgu Dennisona, profilaktyka zdrowego odżywiania, Metoda Dobrego Startu, Metoda Ruchu Rozwijającego Veroniki Sherborne, gimnastyka korekcyjna, studia podyplomowe: oligofrenopedagogika, pedagogika specjalna (surdopedagogika, tyflopädagogika), terapia zajęciowa, terapia integracji sensorycznej, terapia behawioralna, oligofrenopedagogika z komunikacją alternatywną, wspomaganie rozwoju i edukacja uczniów z autyzmem, terapia dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, metody neurorehabilitacyjne w terapii pedagogicznej, fizjoterapia, kurs alternatywnych metod komunikacji w tym języka migowego, kurs specjalistyczny Brajla. – dla szkoły: sprzęt rehabilitacyjny dla uczniów z wadami postawy wyposażyć specjalistyczne sale do prowadzenia zajęć wyrównawczych oraz salę do rehabilitacji uczniów z wadami postawy i niepełnosprawnymi ruchowo; doposażenie szkoły w sprzęty dla wszystkich uczniów z dysfunkcjami i niesprawnymi ruchowo: tablice interaktywne, rzutnik, laptopy, komputery, projektory, skanery, mikrofon MP3, wibrator logopedyczny, REREK, płytki przedsiönkowe, zestaw do komunikacji grupowej, słuchawka WhisperPhone, Whisperphone – głuchy telefon, aktywna słuchawka, MÓWIK, odtwarzacz CD, XBOX, telewizor, drukarka, odtwarzacz DVD, radio z MP3, drabinki, materace, lustra korekcyjna, huštawka terapeutyczna, zjeżdźalnie rolkowe, hamaki, maty korekcyjne, masujące, woreczki sensoryczne, kształtki do masażu, zestaw do terapii integracji sensorycznej, pajęczaki na plecy, szarfy gimnastyczne, sprzęt nagłaśniający, dyktafon oraz pomoce dydaktyczne: program „Ortografitti", alfabet sensoryczny, gry logiczne, mnemotechniki, programy komputerowe dla uczniów z dysleksją rozwojową „Klik uczy ortografii", „Klik uczy pisać", „Elektroniczna ortografia", „ABC z Reksiem", „Metoda dobrego startu – filmy edukacyjne", „Kaligrafia dla najmłodszych", „Językowa niezapominajka (zestaw)", „Czytam sobie – czytanie globalne" (zestaw ćwiczeń), „Dyslektyczne ucho" (gra), „7 walizek", „Szalczki i rytmy do układania sekwencyjnego", klocki Dienes, „Winda" (ćwiczenia matematyczne), alfabet ruchomy glosso, dyskalkulia – oprogramowanie, kleje, kredki, farby, gryzaki logopedyczne, wibratory logopedyczne, łopatka twarda i miękka, małe lusterka do ćwiczeń narządów mowy, labirynty logopedyczne, narzędzia do ćwiczeń oddechowych („trzy kulki", „dmuchane lotto", „magiczna trzynastka", „logopedyczna obręcz"), „Buziaki" (zabawa logopedyczna), „Inspirujący kuferek językowy", „Wesołe miny tygrysa", „Sammy – kwartet logopedyczny", „Zostań mistrzem wymowy z lwem Leonem", stabilizator żuchwy, narzędzia do
--	--	---

		pionizacji i lateralizacji, logopedyczna ropuszka, świergoczące słomki, piłeczki styropianowe, balony, miniturbinki, kwiatki, harmonijka logopedyczna, gwizdki kazoo, dmuchajki drewniane, helikopterki, piórka, wiatraczki logopedyczne, książki logopedyczne z ćwiczeniami oddechowymi, „5 gier na dmuchanie”, „Zestaw kota i myszki” – akcesoria do karmienia i picia, książki z ćwiczeniami do poprawnej wymowy głosek szeregu szumiącego, np. „Materiał obrazkowo-wyrazowy do utrwalania poprawnej wymowy sz, z, cz, dż”, karty i gry logopedyczne do nauki i utrwalenia głosek szeregu szumiącego, gry ortograficzne, plansze pokazowe, książki z bajkami logopedycznymi, mówiąca duża kukietka – Leśny skrzat, pacynki mówiące, płyta z piosenkami dziecięcymi, test artykulacyjny 100-wyrazowy standaryzowany, test do badania słuchu fonemowego, test artykulacyjny 100-wyrazowy standaryzowany, test do badania słuchu fonemowego, gry do XBOX-a, chusta KLANZA, piłkarzyki, gry kapsle – footbabi, klocki DIENESA, gry: DART, TWISTER, SCRABLE JUNIOR, 5 SEKUND JUNIOR, CZACHA DYMI, COLORPOP, RZUTKI, MEMORY – NASZE EMOCJE, modelina, ciastolina, piłki „gniotki”, skakanki, piłki do gry, artykuły papiernicze, kredki, farby, nożyczki, eduSensus wspomaganie rozwoju – z Tosią przez cały rok (4 programy), Liczby w kolorach, Edukarty – myślenie i spostrzeganie, domino fakturowe, domino dotykowe, dotyk i wzrok – gra czerwona, Bystre oczko – 7 gier; Ćwiczenia pamięci – koncentracja, Matematyczny świat klauna, Buty do wiązania, Puzzle manipulacyjne, Bigo zegarowe – zestaw klasowy, Zestawy ułamkowe 24+1, Ułamkowe listwy magnetyczne, Magnetyczne koła – ułamki zwykłe i procenty, Budowanie cienia – gra przestrzenna, Patrz i porównuj, zestawy symboli, np. piktogramów, symboli Bliss, Baltazar – mój przyjaciel z ADHD, Łódka sprawności, piłka z orbitą Moon Hopper – trener równowagi, Terapia ADGD, Trening sukcesu w pracy z dzieckiem nadpobudliwym, Trening koncentracji dla uczniów, Jeden dzień z Flo, Abak do sortowania, Guziki logiczne, Klocki logiczne, Loteryjka do ortowania, Cambio – percepcja wzrokowa, Faktorowe puzzle, Dźwięki pełne emocji – loteryjka z płytą CD, Emocje – rozpoznawanie stanów emocjonalnych, krążki sensoryczne, kolekcja sensorycznych piłeczek, grubszy uchwyt flamastra, nakładka na długopis w postaci różnej długości rurki z miękkiego tworzywa, obciążniki na ołówki z metalu, nakładki na materiały piśmiennicze z masy plastycznej, urządzenia peryferyjne, urządzenia odtwarzające lub generujące mowę, Mówiące obrazki – program komputerowy do terapii dzieci niedosłyszących, ABC mówienia, czytania, pisanie. Umieć mówić, czytać, pisać. Podręcznik do nauki czytania dla dzieci z wadą słuchu oraz problemami w nauce mówienia, czytania, pisanie, Alfabet. Zabawy literami i głoskami, Ćwiczenia w percepcji słuchowej. Memo dotykowe, Memo przestrzenne, Rotator S101 – ćwiczenia koordynacji oko-ręka. Uzasadnienie: W szkole podstawowej w Czarnem jest potrzeba indywidualizacji pracy z wieloma grupami uczniów: z dysleksją i dyskalkulią, z zaburzeniami rozwoju mowy i
--	--	---

		zakłóceniami w komunikacji językowej, z zaburzeniami komunikacji społecznej oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, niepełnosprawnymi intelektualnie w stopniu lekkim i umiarkowanym, z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (autyzm, zespół Aspergera, ADHD), niepełnosprawnymi ruchowo, z wadami postawy, z zaburzeniami słuchu, z zaburzeniami wzroku. Zróżnicowanie grup nakłada na szkołę obowiązek dostosowania się do potrzeb uczniów.
3.	Rozbudzenie kreatywności i innowacyjności u uczniów poprzez wprowadzenie atrakcyjnych form nauczania i działania w szkole.	<u>Gimnazjum w Czarnem</u> – dla ucznia: organizacja regularna tzw. „Zielonej szkoły” i „Białej szkoły”, wyjazdy, wyjścia, wycieczki. Uczestnictwo w spektaklach teatralnych, seansach filmowych, operze, zwiedzaniu muzeum. Organizacja warsztatów edukacyjno-kreatywnych. – dla nauczyciela: budowanie i moderowanie sieci współpracy z innymi szkołami i placówkami; opracowanie i realizacja programów interdyscyplinarnych i międzyszkolnych. – dla szkoły: współpraca z Centrum Nauki Kopernik, Centrum Eksperyment, uczelnie wyższe i inne instytucje proponujące ofertę zajęć dla uczniów. Uzasadnienie: Oferta w zakresie rozbudzania kreatywności i innowacyjności u uczniów w tej szkole jest minimalna. 90% nauczycieli dostrzega potrzebę nawiązywania współpracy z otoczeniem zewnętrznym w celu różnorodnych programów. <u>Szkoła Podstawowa w Wyczechach</u> – dla ucznia: korzystanie z oferty Centrum Nauki Eksperyment w Gdyni, Centrum Nauki Kopernik, repertuarów teatrów trójmiejskich i kin. Zajęcia koła teatralnego dla dwóch grup wiekowych: klasy I-III i IV-VI oraz zajęcia z zakresu nauk przyrodniczych w ramach spotkań „Klubu Miłośników Przyrody” dla klas IV-VI. – dla nauczyciela: szkolenie i warsztaty artystyczne, pozyskiwanie nowych kompetencji teatralnych, kursy kwalifikacyjne w kierunkach zainteresowań uczniów. – dla szkoły: współpraca z Centrum Nauki Eksperyment w Gdyni, Centrum Nauki Kopernik, nawiązanie kontaktów z sąsiednimi szkołami z lokalnymi społecznościami. Uzasadnienie: Często, ale niewystarczająco szkoła wykorzystują możliwości współpracy z instytucjami edukacyjnymi w ocenie uczniów, a w ocenie nauczycieli wręcz rzadko. <u>Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie</u> – dla ucznia: korzystanie z oferty Instytutu Promocji Edukacji, firm organizujących zajęcia kreatywne, nawiązywanie kontaktów i współpracy z organizacjami pozarządowymi, angażowanie się w akcje społeczne. Ponadto organizacja zajęć dodatkowych rozwijających logiczne myślenie i zdolności uczniów; organizacja i przygotowanie uczniów do konkursów, turniejów, zawodów; organizacja wewnętrznych imprez. Stworzenie oferty kół zainteresowań dla uczniów klas IV-VI. Wykorzystanie przez uczniów e-learningu, chatów, for dyskusyjnych, kursów internetowych w rozwijaniu ich zainteresowań i talentów. Organizacja wewnątrz szkolnych

		impres; korzystanie z oferty m.in. Centrum Nauki Kopernika, Centrum Experiment w Gdyni. – dla nauczyciela: wymiana doświadczeń w zakresie kreatywności z zaprzyjaźnionymi szkołami; warsztaty przeprowadzania pokazów, eksperymentów, badań; nabywanie nowatorskich kompetencji dydaktyczno-nowatorskich. – dla szkoły: współpraca z Instytutem Promocji Edukacji oraz organizacjami pozarządowymi, firmami organizującymi zajęcia kreatywne. Dostęp do e-learningu, czatów, for dyskusyjnych, kursów internetowych i innych mediów społecznościowych. Uzasadnienie: Często, ale niewystarczająco nauczyciele używają nowoczesnych pomocy na zajęciach, aby rozbudzać ciekawość uczniów. Ponadto rzadko albo wcale wykorzystują możliwości współpracy z instytucjami edukacyjnymi. Niemal wszyscy badani nauczyciele (92%) wskazali potrzebę zmiany tego stanu rzeczy. <u>Szkoła Podstawowa w Czarnem</u> – dla ucznia: dodatkowe zajęcia w ramach kół zainteresowań z matematyki, fizyki, chemii, geografii, przyrody; koła zainteresowań humanistycznych: filmowe, teatralne, dziennikarskie; spotkania z twórcami i artystami; warsztaty w bibliotekach naukowych; wyjazdy do najważniejszych ośrodków kultury; zajęcia poszerzające wiedzę z zakresu kultury krajów anglojęzycznych i niemieckojęzycznych; nawiązanie współpracy ze szkołami anglojęzycznymi; wymiana uczniowska zaprzyjaźnionej szkoły niemieckojęzycznej; warsztaty plastyczne i muzyczne; udział w konkursach, festiwalach przeglądach., korzystanie z oferty instytucji zewnętrznych Centrum Nauki Kopernik, Centrum Nauki Experiment. – dla nauczyciela: kursy doskonalące rysunek i malarstwo, warsztaty artystyczne i kursy hobbystyczne, kurs nauki gry na gitarze, kurs fotografii, kurs artterapii (rzeźba, płaskorzeźba ceramiczna), warsztaty teatralne, kwalifikacyjne, spotkania metodyczne – dla szkoły: laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem do geografii, chemii, fizyki, matematyki, przyrody; aparat i kamera cyfrowa, sprzęt nagłaśniający, oświetlenie sceniczne, ekran sceniczny (telebim); mikroporty, wyposażenie pracowni językowych; laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem z plastyki, muzyki; bryły obrotowe, stacja meteorologiczna, model układu słonecznego w ruchu; mapy i atlasy historyczne, filmoteka (zestaw filmów – adaptacji literatury), słowniki specjalistyczne (j. polski, WOS, historia), stroje historyczne z różnych epok, podstawowe rekwizyty teatralne, materiały scenograficzne do przedstawień (tła przedstawiające różne obiekty, zamki, miasta); SKYPE, karty obrazkowe do nauki j. angielskiego i j. niemieckiego, plansze interaktywne, plansze i plakaty edukacyjne, edukacyjne gry językowe, słowniki: pol.-ang. i ang.-pol. oraz pol.-niem. i niem.-pol., płyty z nagraniami filmów edukacyjnych, piosenkami, kolędami, kostiumy do przedstawień Szekspira, książki i gazety młodzieżowe w j. angielskim i j. niemieckim, albumy i mapy dotyczące państw anglojęzycznych i niemieckojęzycznych;
--	--	---

		tablice tematyczne, filmy edukacyjne dotyczące gatunków muzyki, kompozytorów, malarzy, epok, podkłady muzyczne do piosenek młodzieżowych, materiały plastyczne (bloki rysunkowe A3, A4, bloki do malowania pastelami, zestaw ołówków, markery, pisaki, zestawy nożyczek, kleje magik lub wikoł, materiały styropianowe, jajka, bombki, zajączki itp., kredki pastelowe suche i olejne o bogatym zestawie kolorystycznym, węgiel do malowania, tusze kolorowe, farby akwarelowe, plakatywne, olejne, do malowania na szkle, do decoupage, klej do spękań, lakier szybkoschnący, zestawy pędzli cienkich i grubych, sztalugi w kasetce lub wolnostojące, blejtram (płótno lniane – podobrazie w 2 różnych rozmiarach), terpentyna, narzędzia i materiały rzeźbiarskie: dłuta, szpatułki, rylce, gips modelarski, glina, szary papier, folia do ochrony stołów, cienkie rękawiczki gumowe Uzasadnienie: Aż ponad 90% uczniów i ich rodziców wskazało na potrzebę realizacji działań szkoły także poza nią. Wycieczki, wyjazdy, projekty edukacyjne mają walor edukacyjny, a także integrujący. Ponadto zajęcia pozaszkolne, wsparte współpracą z instytucjami zewnętrznymi wspierają kreatywność uczniów i ich rozwój w posiadanych przez nich predyspozycjach.
4.	Rozbudzanie u uczniów własnych zainteresowań, predyspozycji i uzdolnień do planowania dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.	<u>Gimnazjum w Czarnem</u> – dla ucznia: warsztaty pobudzające kreatywność, lekcje zawodoznawcze, wymiana doświadczeń międzyszkolnych, udział w targach edukacyjnych i zawodowych, wycieczki do szkół i zakładów pracy, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, konkursy zawodoznawcze. – dla nauczyciela: warsztaty zawodoznawcze, kursy, szkolenia organizowane przez KOWEZIU. – dla szkoły: współpraca z zakładami pracy z terenu gminy i powiatu, współpraca z doradcą zawodowym i poradnią pedagogiczną, doposażenie w programy edukacyjne, filmy o tematyce zawodoznawczej, testy dot. preorientacji zawodowej, Teczka planowania kariery zawodowej. Uzasadnienie: Badani dorośli, rodzice i nauczyciele, wysoko ocenili konieczność poprawienia funkcjonowania przygotowania do dalszych etapów edukacyjnych i do uczestnictwa w rynku pracy. <u>Szkoła Podstawowa w Wyczechach</u> – dla ucznia: organizacja zajęć i spotkań z uczniami szkół ponadgimnazjalnych; wizyty w zakładach pracy, spotkania z pracodawcami oraz konkursy o tematyce zawodowej; dla klas I-III spotkania z przedstawicielami różnych zawodów oraz badanie gotowości szkolnej uczniów do nauki na kolejnym etapie nauczania. – dla nauczyciela: powołanie nauczycieli lub osób z instytucji współpracujących ze szkołą do przygotowania programów autorskich z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Dla nauczycieli klas I-III współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. – dla szkoły: współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, szkołami ponadgimnazjalnymi.

		Uzasadnienie: Szkoła Podstawowa w Wyczzechach nie dysponuje wsparciem uczniów w planowaniu swojej ścieżki rozwoju edukacyjnego i w konsekwencji zawodowego. <u>Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie</u> – dla ucznia: poznawanie specyfiki różnych zawodów podczas zwiedzania konkretnych zakładów pracy i fabryk; spotkania z przedstawicielami zawodów, np. leśnikiem, policjantem, ratownikiem medycznych itd.; przygotowywanie uczniów klas I-III do kolejnego etapu nauczania przez udział w badaniu kompetencji trzecioklasistów (np. OBUT Ogólnopolskie Badanie Umiejętności Trzecioklasisty lub OSKT Ogólnopolski Sprawdzian Kompetencji Trzecioklasisty); wizyty w szkołach gimnazjalnych. – dla nauczyciela: organizacja w szkole zespołu nawiązującego kontakty i współpracę z gimnazjami; stworzenie autorskich programów rozwijających predyspozycje zawodowe uczniów; dla nauczycieli klas I-III współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w zakresie badania gotowości szkolnej uczniów do nauki na kolejnym etapie kształcenia. – dla szkoły: nawiązanie współpracy z zakładami pracy z okolicy, współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Instytutem Promocji Edukacji. Uzasadnienie: W obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego szkoła potrzebuje powołania zespołu autorskiego, który zaproponuje uczniom zajęcia w tym zakresie. Szkoła obecnie nie zapewnia żadnych form doradztwa edukacyjno-zawodowego. Najbardziej świadomi tego są nauczyciele, którzy chcą zmian w tym obszarze. <u>Szkoła Podstawowa w Czarnem</u> – dla ucznia: wizyty na targach edukacyjnych; wizyty w szkołach ponadgimnazjalnych i na uczelniach wyższych; poznanie specyfiki zawodu podczas zwiedzania zakładów pracy i fabryk; spotkania z przedstawicielami różnych zawodów; dla uczniów klas IV-V organizowanie badania predyspozycji zawodowych, organizacja zajęć i spotkań z uczniami szkół ponadgimnazjalnych; dla klas I-III obserwacja i ocena psychologa i pedagoga postępów w nauce i funkcjonowania w systemie szkolnym. – dla nauczyciela: warsztaty zawodoznawcze; kursy i szkolenia realizowane przez KOWEZIU; dla nauczycieli klas I-III konsultacje z psychologiem, badającym gotowość i dojrzałość ucznia do nauki w klasach IV-VI. – dla szkoły: doposażenie w testy badające osobowość ucznia i skłonności zawodowe; współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną; programy edukacyjne i filmy o tematyce zawodoznawczej, Teczka [planowania kariery zawodowej]. Uzasadnienie: Szkoła Podstawowa w Czarnem nie dysponuje profesjonalnym programem ani wsparciem uczniów w ich planowaniu dalszej edukacji i kształcenia w konkretnym zawodzie.
--	--	---

* Katalog wyposażenia pracowni przyrodniczych w szkole podstawowej:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2090/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20szkole%20podstawowej.pdf>

** Katalog wyposażenia pracowni przyrodniczych w gimnazjum:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2090/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20gimnazjum.pdf>

Indywidualna diagnoza potrzeb rozwojowych

Gimnazjum w Czarnem

Niniejszy dokument stanowi analizę sytuacji Gimnazjum w Czarnem w odniesieniu do ostatnich 3 lat szkolnych (2012/2013, 2013/2014, 2014/2015) i służy określeniu potencjału oraz identyfikacji problemów oczekujących na rozwiązanie w obszarze kształcenia ogólnego. Analiza określa sytuację szkoły i służy identyfikacji zarówno problemów jak i potencjału szkoły w obszarze kształcenia ogólnego, przygotowania uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz poruszania się w przyszłości na rynku pracy; oceny tego obszaru dokonała również kadra pedagogiczna szkoły.

I. Wykaz materiałów, na podstawie których powstała diagnoza

Diagnoza zawiera sformułowane potrzeby rozwojowe uczniów i wynikający z nich zakres wsparcia nauczycieli oraz doposażenia szkoły w sprzęt i pomoce dydaktyczne określone na podstawie danych uzyskanych z ankiet przeprowadzonych wśród: 141 uczniów, 17 rodziców/prawnych opiekunów, 20 nauczycieli i dyrektora szkoły oraz z analizy dokumentacji szkolnej i wyników egzaminów zewnętrznych, a także ankiet diagnostycznych, stanowiących załączniki do niniejszego opracowania:

Załącznik nr 1. „Arkusze analizy danych zastanych i danych ilościowych” zawierający następujące informacje:

A – Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy realizowanych w szkole w ciągu ostatnich trzech lat. Dokumenty potwierdzające kształtowanie kompetencji kluczowych, rozbudzanie kreatywności i innowacyjności oraz wyrównywania szans edukacyjnych:

- 1) wyniki nadzoru pedagogicznego,
- 2) wnioski z ewaluacji wewnętrznej,
- 3) wnioski podjęte przez radę pedagogiczną,
- 4) wnioski wynikające z analizy wyników sprawdzianu gimnazjalnego.

B – Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym oczekiwanych kompetencji zawodowych nauczycieli. Dokumentacja potwierdzająca planowanie i monitorowanie pracy nauczycieli w zakresie: stosowania metod pracy sprzyjających kształtowaniu oczekiwanych postaw oraz kompetencji kluczowych, stosowania aktywizujących metod nauczania, korzystania z narzędzi TIK oraz indywidualizacji pracy z uczniami w ostatnich trzech latach oraz kluczowe potrzeby w zakresie wsparcia rozwoju kompetencji nauczycieli na kolejny rok szkolny.

C – liczba uczniów w latach 2014/2015, 2015/2016 i przewidywana na 2016/2017.

D – wyniki egzaminów zewnętrznych za lata 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015.

E – liczba uczniów niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym zdolnych.

F – wyposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych dla uczniów SPE, narzędzia TIK.

G – najpilniejsze potrzeby w zakresie wyposażenia.

H – partnerzy pomocni w zaspokojeniu poszczególnych potrzeb uczniów.

Załącznik nr 2. „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” oraz „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych i wyrównywania szans edukacyjnych” – zawiera szczegółowy opis grup uczniów wymagających wsparcia, przypisane im działania, kompetencje nauczycieli, sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Załącznik nr 3. „Zestawienie form i zasobów wspomagających rozwój szkoły” – Hierarchia potrzeb szkoły.

Załącznik nr 4. Inwentaryzacja posiadanego sprzętu i zatwierdzana przez organ prowadzący.

Załącznik nr 5. Katalog wyposażenia pracowni przyrodniczych w gimnazjum:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2090/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20gimnazjum.pdf>

II. Diagnoza indywidualna potrzeb rozwojowych Gimnazjum w Czarnej obejmuje:

1. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

- 1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
- 1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności,
- 1c – działań podejmowane przez szkołę w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- 1d – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju,
- 1e – wyrównywania szans edukacyjnych;

2. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

- 2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
- 2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej,
- 2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu,
- 2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego;

3. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

- 3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych,
- 3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

III. Przedstawienie zebranych danych

W szkole uczy się obecnie 236 uczniów, w kolejnych latach obserwuje się wzrost (na rok szkolny 2016/2017 do 254). Średnio w szkole uczy się ok. 238 uczniów w 12 oddziałach. Liczba uczniów niepełnosprawnych – 0, liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych: 90 zdolnych, 60 z problemami w nauce matematyki, 50 z problemami w czytaniu i pisaniu, 20 z zaburzeniami mowy, 10 z zaburzeniami emocjonalnymi.

Liczba uczniów w roku szkolnym 2013/2014 (tabela 1), w roku ubiegłym (tabela nr 2), obecnie (tabela 3) wraz z prognozą na przyszły rok szkolny (tabela 4) przedstawia się następująco:

Tabela 1

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			Łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2013/2014	Kl. I – 4	2000	74	46	33
	Kl. II – 4	1999	88	43	45
	Kl. III – 4	1998	88	45	43

Tabela 2

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			Łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2014/2015	Kl. I – 4	2001	80	44	36
	Kl. II – 4	2000	73	44	29
	Kl. III – 4	1999	83	44	39

Tabela 3

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			Łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2015/2016	Kl. I – 4	2002	83	34	49
	Kl. II – 4	2001	73	42	31
	Kl. III – 4	2000	71	42	29

Tabela 4

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			Łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2016/2017	Kl. I – 4	2003	100	48	52
	Kl. II – 4	2002	83	34	49
	Kl. III – 4	2001	71	42	31

Wyniki egzaminów zewnętrznych w kolejnych 3 latach prezentowały się następująco:

Rok szkolny	Część egzaminu	Średnia szkolna	Chłopcy	Dziewczęta	Średnia	
					Krajowa	Regionalna
2012/2013	j. polski	56,4%	52,64%	58,94%	62%	53,88 % pow 59,85 woj
	historia i WOS	55,3%	43,87%	37,47%	58%	52,43% pow 55,99% woj
	matematyka	40,7%	57,24%	41,09%	48%	42,22% pow 47,25% woj
	przedmioty przyrodnicze	53,2%	54,77%	51,49%	59%	52,97% pow 57,49% woj
	j. angielski – poziom podstawowy	56,8%	58,81%	59,05%	63%	62,56% woj
	j. angielski – poziom rozszerzony	56,94%	58%	60,08%	45,0%	45,58% pow 46,03% woj
	j. niemiecki – poziom podstawowy	50,9%	42,64%	56,85%	58%	51% pow 54,59% woj
	j. niemiecki – poziom rozszerzony	27,6%	14,43%	36,09%	–	–

2013/2014	j. polski	59,70%	58,86%	60,93%	68%	59,42% pow 64% woj
	historia i WOS	52,2%	54,46%	50,86%	59%	52,8 pow 57% woj
	matematyka	34,9%	41,47%	29,14%	47%	38,84% pow 47% woj
	przedmioty przyrodnicze	46,9%	49,35%	45,14%	52%	47% pow 51% woj
	j. angielski – poziom podstawowy	60,46%	64,79%	55,46%	67%	58% pow 66% woj
	j. angielski – poziom rozszerzony	53,1%	57,38%	47,75%	46%	42,73% pow 45% woj
	j. niemiecki – poziom podstawowy	54,0%	68%	49,40%	54%	49,5 pow 52% woj
	j. niemiecki – poziom rozszerzony	55,0%	51,50%	44,30%	39%	29,4% pow 31% woj
2014/2015	j. polski	61%	57,74%	64,61%	62%	56% pow 58% woj
	historia i WOS	60%	61,18%	58,68%	64%	57% pow 61% woj
	matematyka	40%	43,31%	36,57%	48%	41% pow 45% woj
	przedmioty przyrodnicze	44%	46,10%	42,75%	50%	44% pow 47% woj
	j. angielski – poziom podstawowy	62%	61,66%	59,63%	67%	57% pow 61% woj
	j. angielski – poziom rozszerzony	49%	45,89%	52,07%	48%	43% woj 42% woj
	j. niemiecki – poziom podstawowy	57%	47,71%	64,54%	67%	48 pow 51% woj%
	j. niemiecki – poziom rozszerzony	31%	26,60%	33,13%	41%	29% pow 29% woj

Z badań ankietowych przeprowadzonym wśród uczniów, rodziców/opiekunów prawnych, nauczycieli i dyrekcji wynika, że działania realizowane w szkole w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

- 1) uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości ucznia

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
51 % wystarczająco często	53 % wystarczająco często	80% często, choć niewystarczająco	regularnie

- 2) wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) obejmujące m.in.: kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez naukę programowania, myślenia logarytmicznego, z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
44 % wystarczająco często	65% wystarczająco często	84% często, choć niewystarczająco	wystarczająco często

- 3) wykorzystują różne nowoczesne pomoce dydaktyczne, np. do nauczania przedmiotów przyrodniczych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
49 % wystarczająco często	41% wystarczająco często	85% często, choć niewystarczająco	wystarczająco często

- 4) wykorzystują możliwości współpracujących ze szkołą instytucji edukacyjnych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
65 % często, choć niewystarczająco	59% rzadko lub wcale	55% rzadko lub wcale	rzadko lub wcale

1c – działania podejmowane przez szkołę w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego:

- 1) umożliwiają uczniom poznanie ich umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
31 % wystarczająco często	59% wystarczająco często	55% rzadko lub wcale	często, choć niewystarczająco

- 2) pomagają uczniom rozwijać umiejętności społeczne, w tym pracy zespołowej

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
40% wystarczająco często	41% zawsze	60% rzadko lub wcale	często, choć niewystarczająco

- 3) pomagają uczniom w planowaniu własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
42% wystarczająco często	41% rzadko lub wcale 41% często, choć niewystarczająco	60% rzadko lub wcale	często, choć niewystarczająco

Obszary:

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności , 1d – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju oraz 1e – wyrównywania szans edukacyjnych to obszary stanowiące pole do rozwoju w przyszłości i dalszej zmiany. W szczególności naprawą należy objąć:

obszar	tak/ nie	uczniowie	rodzice	nauczyciele
realizację dodatkowych zajęć	tak nie	47% 39%	35% 59%	60% 5%
realizację różnych form rozwijających uzdolnienia	tak nie	61% 23%	47% 53%	85% 10%
organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów	tak nie	64% 24%	82% 12%	80% 10%
doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów, ze szczególnym	tak	54%	71%	100%

uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	nie	22%	6%	0%
nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty (w tym m.in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych	tak nie	49% 24%	53% 12%	90% 5%
realizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą	tak nie	57% 23%	47% 53%	85% 5%
nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (n-le: 2c- wdrożenie nowych form pracy i programów, 2d – tworzenie klas o nowatorskich rozwiązaniach programowych, metodycznych, organizacyjnych)	tak nie	57% 22%	71% 0%	75%tak 20%nie 85%tak 5% nie
wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki	tak nie	74% 15%	88% 12%	-
przewodzenie zróżnicowanych form pracy z uczniami w zakresie badania predyspozycji zawodowych i planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej	tak nie	64% 14%	77% 6%	85% 0%
zapewnienie możliwości uczestnictwa uczniów w organizowanych targach edukacyjnych, wizytach w zakładach pracy, spotkaniach z pracodawcami oraz konkursach o tematyce zawodowej	tak nie	59% 20%	76% 12%	85% 0%
wykorzystanie narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji	tak nie	68% 18%	71% 29%	-
edukację w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpieczne korzystanie ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera	tak nie	60% 26%	82% 18%	-
wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w Internecie	tak nie	56% 22%	64% 12%	-
organizację dodatkowych zajęć pozaszkolnych, w tym wyjazdów i wycieczek edukacyjnych	tak nie	76% 12%	88% 12%	50% 15%
organizację edukacyjnych programów wakacyjnych	tak nie	44% 35%	70% 18%	-

Na podstawie analizy powyższych danych należy stwierdzić, że najbardziej wymagającym wsparcia obszarem dla ucznia/rodzica/nauczyciela jest:

1. wykorzystanie narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji;
2. wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie;
3. prowadzenie zróżnicowanych form pracy z uczniami w zakresie badania predyspozycji zawodowych i planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej;
4. wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki;
5. organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.

W tych obszarach zachodzi najbardziej zbieżna ocena badanych. Zwłaszcza dwie ostatnie potrzeby, nr 4 i nr 5, są szczególnie ważne. Wyniki z egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych i matematyki pozostają poniżej średniej krajowej. Od roku szkolnego 2012/2013 średni wynik szkoły z części przyrodniczej systematycznie pogarsza się (obecnie jest już o 9% gorszy), a z matematyki był słabszy w roku szkolnym 2013/2014 o prawie 6%. Z opanowaniem umiejętności matematyczno-przyrodniczych większy problem mają dziewczęta niż chłopcy.

Szkoła ma także braki w wykorzystaniu na lekcjach narzędzi cyfrowych i zasobów internetowych, co uatrakcyjnia zajęcia, a często też stanowi sposób dotarcia do uczniów słabszych i mających trudności z opanowaniem konkretnych treści.

Badani dorośli, rodzice i nauczyciele, wysoko ocenili konieczność poprawienia funkcjonowania przygotowania do dalszych etapów edukacyjnych i do uczestnictwa w rynku pracy.

2. Analiza sytuacji Publicznego Gimnazjum w Czarnem w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy:

Zdaniem nauczycieli funkcjonowanie szkoły w obszarze:

- 1i) organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem jest częste, choć niewystarczające (70%)
- 1j) opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest częste, choć niewystarczające (75%)
- 1k) opracowanie i realizację w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych jest częste, choć niewystarczające (75%)
- 1l) uwzględnianie potrzeb uczniów, nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych, opiekunów prawnych jest częste, choć niewystarczające (80%)
- 1m) dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, m.in. poprzez przygotowanie nauczycieli do indywidualizacji pracy z uczniem jest częste, choć niewystarczające (84%)

Obszary szkoły, które wymagają zmian zdaniem nauczycieli to:

w obszarze realizacji zajęć dodatkowych :

2e – organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów (80%),

w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego:

2k - tworzenie i wyposażenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa) – 80%,

2l) -uzyskiwanie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach (70%),

2m) - prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do opiekunów prawnych (75%),

2n) - rozwijanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi doradztwo edukacyjno-zawodowe , tworzenie programów zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego (90%).

Nauczyciele dostrzegają potrzebę rozwoju własnych kompetencji zawodowych w ramach:

4a – kursów i szkoleń 80%,

4b – studiów podyplomowych 75%,

4c – wspierania istniejących, budowania nowych i moderowania sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli 75% tak,

4d – programów wspomaganie realizowanych bezpośrednio w szkole 80% tak,

4e – staży i praktyk nauczycieli realizowanych we współpracy z lokalnymi i regionalnymi instytucjami wspomagającymi szkoły 55% tak,

4f – współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami 80% tak.

Nauczyciele w obszarze dotyczącym ich kompetencji zawodowych i warunków pracy wskazali, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest dość częsta, ale niewystarczająca. Celem jest dążenie do regularności w tym zakresie. Największym brakiem obecnie jest brak przygotowania do indywidualizacji pracy z uczniem, tym bardziej, że do szkoły uczęszczają uczniowie zarówno z problemami w nauce, jak i uczniowie zdolni. Drugim problemem jest zgłaszane przez ponad 80% nauczycieli niewystarczające otoczenie bieżącą pomocą pedagogiczno-psychologiczną uczniów, nauczycieli, opiekunów prawnych.

W obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego szkoła potrzebuje przede wszystkim wsparcia ze strony instytucji zewnętrznych organizujących różne oferty w ramach rozwoju edukacyjno-zawodowego. Średnio około 80% nauczycieli chce wzmocnienia działań w tym obszarze zarówno na terenie szkoły, jak i poprzez współpracę z instytucjami zewnętrznymi.

W ramach rozwoju własnego nauczycieli należy wesprzeć kursami i szkoleniami, programami realizowanymi w szkole oraz współpracą ze specjalistycznymi ośrodkami.

3. Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne:

Wypożyczenie szkoły w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych przedstawiono w Załączniku nr 1. „Arkusze analizy danych zastanych i danych ilościowych”. Gimnazjum dysponuje absolutnie niewystarczającymi pomocami dydaktycznymi w stosunku do potrzeb uczniów, przestarzałymi, nie dającymi możliwości pracy z nowoczesnymi treściami multimedialnymi. Są to:

- komputery w pracowni informatycznej,
- dostęp do Internetu w salach lekcyjnych,
- kserokopiarka,
- rzutnik multimedialny,
- laptop.

Zdaniem nauczycieli działania wymagające doposażenia to:

- materiały do diagnozy, wspomagania rozwoju i korygowania deficytów takich jak wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej (55% raczej tak),
- materiały do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego (60% raczej tak),
- sprzęt specjalistyczny wspierający funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością (50% raczej tak),
- podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością (50% raczej tak),
- specjalistyczne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach i placówkach (45% tak).

W dokumencie stanowiącym Załącznik nr 1. „Arkusze analizy danych zastanych i danych ilościowych” wymieniono jako **najpilniejsze potrzeby** wyposażenie świetlicy socjoterapeutycznej, testy diagnostyczne do rozpoznawania potrzeb rozwojowych edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju. Następnie doposażenie szkoły w nowe komputery do pracowni informatycznej, modem TIK, tablice multimedialne z rzutnikami i komputerami (12 szt.), pracownia do nauki języków obcych, wyposażenie pracowni plastycznej i artystycznej oraz zorganizowanie pracowni do zajęć technicznych.

Zgodnie z Załącznikiem nr 2 „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” oraz „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych i wyrównywania szans edukacyjnych” **szkole niezbędne są sprzęty:**

- do pracy z uczniami o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksja, dyskalkulia): projektor, skaner, dostęp do internetu lub sieci Wi-Fi
- do pracy z uczniami z zaburzeniami mowy i zakłóceniami komunikacji językowej: mikrofon MP3, wibrator logopedyczny PEREK, płytki przedsionkowe, zestaw do komunikacji grupowej – kto mówi, kto słucha, słuchawka WhisperPhone, Wisperphone – głuchy telefon, akustyczna słuchawka, MÓWIK, odtwarzacz płyt CD
- do pracy z uczniami z zaburzeniami komunikacji społecznej oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym: XBOX, telewizor, laptop ze specjalistycznym oprogramowaniem, drukarka, odtwarzacz DVD, radio z MP3
- do pracy z uczniami uzdolnionymi w kierunku matematyczno-przyrodniczym: tablice magnetyczne, tablice w kratkę, laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem do geografii, chemii, fizyki, matematyki, przyrody
- do pracy z uczniami uzdolnionymi w naukach humanistycznych: laptop z oprogramowaniem, drukarka, kserokopiarka, aparat i kamera cyfrowa, sprzęt nagłaśniający, oświetlenie sceniczne, ekran sceniczny (telebim)

- do pracy z uczniami uzdolnionymi językowo: laptop ze specjalistycznym oprogramowaniem, mikroporty, wyposażenie pracowni językowych

- do pracy z uczniami uzdolnionymi artystycznie: laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem z plastyki, muzyki, sprzęt nagłaśniający, wyposażenie pracowni plastycznej i muzycznej, telewizor, odtwarzacz MP3

oraz pomoce dydaktyczne:

- do pracy z uczniami o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksja, dyskalkulia): program „Ortograffiti”, alfabet sensoryczny, gry logiczne, mnemotechniki, programy komputerowe dla uczniów z dysleksją rozwojową „Klik uczy ortografii”, „Klik uczy pisać”, „Elektroniczna ortografia”, „ABC z Reksiem”, „Metoda dobrego startu – filmy edukacyjne”, „Kaligrafia dla najmłodszych”, „Językowa niezapominajka (zestaw)”, „Czytam sobie – czytanie globalne” (zestaw ćwiczeń), „Dyslektyczne ucho” (gra), „7 walizek”, „Szlaczki i rytmy do układania sekwencyjnego”, klocki Dienes, „Winda” (ćwiczenia matematyczne), alfabet ruchomy glotto, dyskalkulia – oprogramowanie, kleje, kredki, farby

- do pracy z uczniami z zaburzeniami mowy i zakłóceniami komunikacji językowej: gryzaki logopedyczne, wibratory logopedyczne, łożatka twarda i miękka, małe lusterka do ćwiczeń narządów mowy, labirynty logopedyczne, narzędzia do ćwiczeń oddechowych („trzy kulki”, „dmuchane lotto”, „magiczna trzynastka”, „logopedyczna obręcz”), „Buziaki” (zabawa logopedyczna), „Inspirujący kuferek językowy”, „Wesołe miny tygrysa”, „Sammy – kwartet logopedyczny”, „Zostań mistrzem wymowy z lwem Leonem”, stabilizator żuchwy, narzędzia do pionizacji i lateralizacji, logopedyczna ropuszka, świergoczące słomki, piłeczki styropianowe, balony, miniturbinki, kwiatki, harmonijka logopedyczna, gwizdki kazoo, dmuchajki drewniane, helikopterki, piórka, wiatraczki logopedyczne, książki logopedyczne z ćwiczeniami oddechowymi, „5 gier na dmuchanie”, „Zestaw kota i myszki” – akcesoria do karmienia i picia, książki z ćwiczeniami do poprawnej wymowy głosek szeregu szumiącego, np. „Materiał obrazkowo-wyrazowy do utrwalania poprawnej wymowy sz, z, cz, dż”, karty i gry logopedyczne do nauki i utrwalenia głosek szeregu szumiącego, gry ortograficzne, plansze pokazowe, książki z bajkami logopedycznymi, mówiąca duża kukielka – Leśny skrzat, pacynki mówiące, płyta z piosenkami dziecięcymi

- do pracy z uczniami z zaburzeniami komunikacji społecznej oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym: gry do XBOX-a, chusta KLANZA, piłkarzyki, gry kapsle – footbabi, klocki DIENESA, gry: DART, TWISTER, SCRABLE JUNIOR, 5 SEKUND JUNIOR, CZACHA DYMI, COLORPOP, RZUTKI, MEMORY – NASZE EMOCJE, modelina, ciastolina, piłki „gniotki”, skakanki, piłki do gry, artykuły papiernicze, kredki, farby, nożyczki

- do pracy z uczniami uzdolnionymi w kierunku matematyczno-przyrodniczym: bryły obrotowe, stacja meteorologiczna, model układu słonecznego w ruchu, wyposażenie pracowni: biologicznej, fizycznej, chemicznej, geograficznej, mapy i atlasy geograficzne

- do pracy z uczniami uzdolnionymi w naukach humanistycznych: mapy i atlasy historyczne, filmoteka (zestaw filmów – adaptacji literatury), słowniki specjalistyczne (j. polski, WOS, historia), stroje historyczne z różnych epok, podstawowe rekwizyty teatralne, materiały scenograficzne do przedstawień (tła przedstawiające różne obiekty, zamki, miasta)

- do pracy z uczniami uzdolnionymi językowo: SKYPE, karty obrazkowe do nauki j. angielskiego i j. niemieckiego, plansze interaktywne, plansze i plakaty edukacyjne, edukacyjne gry językowe, słowniki: pol.-ang. i ang.-pol. oraz pol.-niem. i niem.-pol., płyty z nagraniami filmów edukacyjnych, piosenkami, kolędami, kostiumy do przedstawień Szekspira, książki i gazety młodzieżowe w j. angielskim i j. niemieckim, albumy i mapy dotyczące państw anglojęzycznych i niemieckojęzycznych

- do pracy z uczniami uzdolnionymi artystycznie: tablice tematyczne, filmy edukacyjne dotyczące gatunków muzyki, kompozytorów, malarzy, epok, podkłady muzyczne do piosenek młodzieżowych, materiały plastyczne (bloki rysunkowe A3, A4, bloki do malowania pastelami, zestaw ołówków, markery, pisaki, zestawy nożyczek,

kleje magik lub wicol, materiały styropianowe, jajka, bombki, zajaczki itp., kredki pastelowe suche i olejne o bogatym zestawie kolorystycznym, węgiel do malowania, tusze kolorowe, farby akwarelowe, plakatywne, olejne, do malowania na szkle, do decoupage, klej do spękań, lakier szybkoschnący, zestawy pędzli cienkich i grubych, sztalugi w kasetce lub wolnostojące, blejtram (płótno lniane – podobrazie w 2 różnych rozmiarach), terpentyna, narzędzia i materiały rzeźbiarskie: dłuta, szpatułki, rylce, gips modelarski, glina, szary papier, folia do ochrony stołów, cienkie rękawiczki gumowe

IV. Podsumowanie

W diagnozie przedstawiono potencjał i problemy Gimnazjum w Czarnem w badanych obszarach oraz zaproponowano konkretne zmiany, jakie powinna wprowadzić szkoła w zakresie wyposażenia, organizacji, kompetencji oraz współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

1. przygotowanie uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

1a – kształtowanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Kompetencje kluczowe są kształtowane poniżej poziomu średniej krajowej. Celem działań naprawczych jest poprawa wyników nauczania z przedmiotów badanych podczas egzaminu zewnętrznego, zwłaszcza matematyki i części przyrodniczej. Systematyczna praca z uczniami przygotowującymi się w ostatnim roku nauki do egzaminu była już przedmiotem nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2012/2013. Regularna praca uczniów klas III na zajęciach dodatkowych z matematyki, biologii, chemii, fizyki jest w tym przypadku priorytetem. Wśród uczniów wszystkich klas istnieje potrzeba stałego diagnozowania ich zainteresowań i odpowiadania na nie kółkami, zajęciami pozalekcyjnymi, warsztatami. Do szkoły uczęszcza duża liczba uczniów zdolnych, stąd konieczność dostosowania planów nauczania także do ich możliwości.

Ponadto rozbudowywanie sieci Internet w szkole oraz stopniowe wyposażanie sal przedmiotowych w sprzęt, to ciągle zbyt mały postęp w zakresie wykorzystywania narzędzi TiK w codziennej pracy. Zarówno narzędzia cyfrowe, jak i odpowiednio wyposażone laboratoria: chemiczne, fizyczne, biologiczne, geograficzne ułatwiłyby kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów.

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności

Szkoła rozbudzanie kreatywności i innowacyjności dostrzega także w organizowaniu wycieczek letniego i zimowego w ramach tzw. „Zielonej szkoły” i „Białej szkoły”, wyjazdach, wyjściach i wycieczkach. Uczniowie mają potrzebę zwiedzania placówek typu Centrum Nauki Eksperyment, Centrum Hewelianum, uczestnictwa w spektaklach teatralnych, seansach filmowych, operze, zwiedzaniu muzeum. W zakresie rozpoznawania swoich predyspozycji rozwojowych i zawodowych szkoła powinna proponować uczniom zwiedzanie konkretnych zakładów pracy i fabryk oraz spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Niezbędne jest też nawiązanie kontaktów z uczelniami wyższymi.

1c – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju

Obowiązki wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole są częste, ale na niewystarczającym poziomie i nieregularne. Przede wszystkim szkoła ma potrzebę stałej obserwacji ucznia, współpracy w zakresie diagnozy z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną oraz dostosowania wymagań do orzeczenia posiadanego przez ucznia. W tym zakresie konieczne jest też częstsze monitorowanie wyników w nauce tych uczniów i częstszy kontakt z rodzicami/opiekunami prawnymi. Uczniowie z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, z dyskalkulią oraz z zaburzeniami powinni uczestniczyć w dedykowanych im zajęciach terapeutycznych.

1d – wyrównywania szans edukacyjnych

Szkoła posiada uczniów zagrożonych wypadnięciem z systemu oświaty. Dla nich istnieje potrzeba lepszej organizacji świetlicy socjoterapeutycznej, wyposażenia jej i udostępnienie do pracy z uczniami. Ponadto pożądane jest realizowanie programu przeciwdziałania agresji oraz kształcenie kompetencji wychowawczych i społecznych nastawionych na tolerancję.

2. kompetencje zawodowe nauczycieli oraz warunki ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Z przeprowadzonej analizy wynika konieczność zapewnienia szkoleń w zakresie kształtowania kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów, warsztatów z sytuacji konfliktowych w szkole i w klasie. Poza tematyką profilaktyczną i wychowawczą nauczycieli interesuje także stałe podnoszenie kompetencji zawodowych w zakresie przedmiotowym. Mają potrzebę spotkań metodycznych w obrębie zespołów przedmiotowych. Dla uczniów zdolnych należy zaproponować nowatorskie rozwiązania programowe.

2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej

Wszyscy uczestnicy badania wskazali na konieczność poprawy umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem oraz doskonalenia umiejętności i kompetencji, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu

Uczniowie stanowią w szkole grupę, dla której nadal jest zbyt mało wykorzystania narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji oraz wykorzystania zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie. W związku z chęcią doposażenia pracowni komputerowej oraz klas w sprzęt komputerowy nauczycielom niezbędne są szkolenia z wykorzystania narzędzi cyfrowych na lekcji. Nauczyciele swoje wsparcie dostrzegają także w kursie „Wykorzystanie tablicy interaktywnej w nauczaniu przedmiotowym”.

2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego

Dyrekcja i nauczyciele wskazali na potrzebę poprawy umiejętności procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami. W tym celu mają potrzebę uczestnictwa w szkoleniach z tego zakresu „Indywidualizacja procesu kształcenia – praca z uczniem mającym trudności w uczeniu się”, Tworzenie programu pracy z uczniem posiadającym opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o dostosowaniu wymagań do posiadanych dysfunkcji rozwojowych”

3. wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych

Wskazano na konieczność wyposażenia pracowni przedmiotowych z: biologii, chemii, fizyki, geografii zgodnie z Katalogiem wyposażenia pracowni przyrodniczych w gimnazjum zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2090/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20gimnazjum.pdf>

Ponadto szkoła zgłasza potrzebę organizacji i wyposażenia pracowni do języków obcych, plastycznej i artystycznej oraz do zajęć technicznych.

3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami

Jako najważniejszą potrzebę dyrekcja uznała wyposażenie świetlicy socjoterapeutycznej, doposażenie szkoły w testy diagnostyczne do rozpoznawania potrzeb rozwojowych edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju. Ponadto szkoła ma potrzebę zakupu w tym zakresie:

1. nowych komputerów do pracowni informatycznej,
2. modemu TIK,
3. tablic multimedialnych z rzutnikami i komputerami (12 szt.),
4. projektora, skanera,
5. mikrofonu MP3,
6. wibratora logopedycznego PEREK
7. płytek przedsionkowych
8. zestawów do komunikacji grupowej – kto mówi, kto słucha,
9. słucharek WhisperPhone,
10. Wisperphona – głuchy telefon,
11. akustycznych słuchawek,
12. MÓWIKA,
13. odtwarzacza płyt CD,
14. XBOXa,
15. telewizora,
16. laptopa ze specjalistycznym oprogramowaniem,
17. drukarki,
18. odtwarzacza DVD,
19. radia z MP3,
20. tablic magnetycznych,
21. tablic w kratkę,
22. laptopów ze specjalistycznym oprogramowaniem do geografii, chemii, fizyki, matematyki, biologii,
23. laptopów z oprogramowaniem do nauk humanistycznych,
24. drukarki,
25. kserokopiarki,
25. aparatu cyfrowego,
26. kamery cyfrowej,
27. sprzętu nagłaśniającego,
28. oświetlenia scenicznego,
29. ekranu scenicznego (telebimu).
30. laptop ze specjalistycznym oprogramowaniem do pracy z językami obcymi,
31. mikroporty,
32. laptopy ze specjalistycznym oprogramowaniem z plastyki, muzyki,
33. sprzęt nagłaśniający.

Indywidualna diagnoza potrzeb rozwojowych

Szkoła Podstawowa w Czarnem

Niniejszy dokument stanowi analizę sytuacji Szkoły Podstawowej w Czarnem w odniesieniu do ostatnich 3 lat szkolnych (2012/2013, 2013/2014, 2014/2015) i służy określeniu potencjału oraz identyfikacji problemów oczekujących na rozwiązanie w obszarze kształcenia ogólnego. Analiza określa sytuację szkoły i służy identyfikacji zarówno problemów jak i potencjału szkoły w obszarze kształcenia ogólnego, przygotowania uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz poruszania się w przyszłości na rynku pracy; oceny tego obszaru dokonała również kadra pedagogiczna szkoły.

I. Wykaz materiałów, na podstawie których powstała diagnoza

Diagnoza zawiera sformułowane potrzeby rozwojowe uczniów i wynikający z nich zakres wsparcia nauczycieli oraz doposażenia szkoły w sprzęt i pomoce dydaktyczne określone na podstawie danych uzyskanych z ankiet przeprowadzonych wśród: 346 uczniów, 16 rodziców/prawnych opiekunów, 45 nauczycieli i dyrektora szkoły oraz z analizy dokumentacji szkolnej i wyników egzaminów zewnętrznych, a także ankiet diagnostycznych, stanowiących załączniki do niniejszego opracowania.

Załącznik nr 1 „Arkusze analizy danych zastanych i danych ilościowych” zawierający następujące informacje:

A – analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy, realizowanych w szkole w ciągu ostatnich trzech lat. Dokumenty potwierdzające kształtowanie kompetencji kluczowych, rozbudzanie kreatywności i innowacyjności oraz wyrównywania szans edukacyjnych:

- 1) wyniki nadzoru pedagogicznego,
- 2) wnioski z ewaluacji wewnętrznej,
- 3) wnioski podjęte przez radę pedagogiczną,
- 4) wnioski wynikające z analizy wyników sprawdzianu gimnazjalnego.

B – analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym oczekiwanych kompetencji zawodowych nauczycieli. Dokumentacja potwierdzająca planowanie i monitorowanie pracy nauczycieli w zakresie: stosowania metod pracy sprzyjających kształtowaniu oczekiwanych postaw oraz kompetencji kluczowych, stosowania aktywizujących metod nauczania, korzystania z narzędzi TIK oraz indywidualizacji pracy z uczniami w ostatnich trzech latach oraz kluczowe potrzeby w zakresie wsparcia rozwoju kompetencji nauczycieli na kolejny rok szkolny.

C – liczba uczniów w latach 2014/2015, 2015/2016 i przewidywana na 2016/2017.

D – wyniki egzaminów zewnętrznych za lata 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015.

E – liczba uczniów niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym zdolnych.

F – wyposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych dla uczniów SPE, narzędzia TIK.

G – najpilniejsze potrzeby w zakresie wyposażenia.

H – partnerzy pomocni w zaspokojeniu poszczególnych potrzeb uczniów.

Załącznik nr 2 „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” oraz „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych i wyrównywania szans edukacyjnych” – zawiera szczegółowy opis grup uczniów wymagających wsparcia, przypisane im działania, kompetencje nauczycieli, sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Załącznik nr 3 „Zestawienie form i zasobów wspomagających rozwój szkoły” – hierarchia potrzeb szkoły.

Załącznik nr 4 Inwentaryzacja posiadanego sprzętu, zatwierdzana przez organ prowadzący.

Załącznik nr 5 Katalog wyposażenia pracowni przyrodniczych w szkole podstawowej:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2098/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20szkole%20podstawowej.pdf>

II. Diagnoza indywidualna potrzeb rozwojowych Szkoły Podstawowej w Czarnem obejmuje:

1. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

- 1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
- 1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności,
- 1c – działań podejmowanych przez szkołę w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- 1d – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju,
- 1e – wyrównywania szans edukacyjnych;

2. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

- 2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
- 2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej,
- 2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu,
- 2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego;

3. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

- 3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych,
- 3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

III. Przedstawienie zebranych danych

W szkole uczy się obecnie 480 uczniów. Średnio w szkole uczy się ok. 452 uczniów w średnio 22 oddziałach. Liczba uczniów niepełnosprawnych – 10, liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych: 203 ze specyficznymi potrzebami i niepowodzeniami szkolnymi, 100 uczniów zdolnych.

Liczba uczniów w ubiegłym roku (tabela 1), obecnie (tabela 2) wraz z prognozą na przyszły rok szkolny (tabela 3) przedstawia się następująco:

Tabela 1

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			Łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2014/2015	Kl. I – 5	2007 i 2008	111	53	58
	Kl. II – 5	2006	66	24	22
	Kl. III – 3	2005	69	35	34
	Kl. IV – 3	2004	62	35	27
	Kl. V – 3	2003	72	35	37
	Kl. VI – 3	2002	72	27	45

Tabela 2

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2015/2016	Kl. I – 5	2008 i 2009	95	42	53
	Kl. II – 5	2007 i 2008	111	58	53
	Kl. III – 3	2006	66	24	42
	Kl. IV – 3	2005	69	35	34
	Kl. V – 3	2004	62	34	27
	Kl. VI – 3	2003	77	37	40

Tabela 3

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2016/2017	Kl. I – ?		?	?	?
	Kl. II – 5	2008 i 2009	95	42	53
	Kl. III – 5	2007 i 2008	111	58	53
	Kl. IV – 3	2006	66	24	42
	Kl. V – 3	2005	69	35	34
	Kl. VI – 3	2004	62	34	28

Wyniki egzaminów zewnętrznych w kolejnych 3 latach prezentowały się następująco:

Rok szkolny	Część egzaminu	Średnia szkolna	Chłopcy	Dziewczęta	Średnia	
					Krajowa	Regionalna
2012/2013	sprawdzian szóstoklasisty	18,91%	16,26%	20,74%	24,03%	23,69%
2013/2014	sprawdzian szóstoklasisty	23,6%	23%	24,36%	25,3%	24,56%
2014/2015	sprawdzian szóstoklasisty cz. 1	51%	49,72%	54,3%	67%	66%
	sprawdzian szóstoklasisty cz. 2	75%	63,7%	70,5%	78%	77%

Z badań ankietowych przeprowadzonym wśród uczniów, rodziców/opiekunów prawnych, nauczycieli i dyrekcji wynika, że działania realizowane w szkole w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

- 1) uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości ucznia

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
48% wystarczająco często	56% wystarczająco często	45% wystarczająco często	wystarczająco często

- 2) wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) obejmujące m.in.: kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez naukę programowania, myślenia logarytmicznego, z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
51% wystarczająco często	56% wystarczająco często	50% wystarczająco często	wystarczająco często

- 3) wykorzystują różne nowoczesne pomoce dydaktyczne, np. do nauczania przedmiotów przyrodniczych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
49% wystarczająco często	63% wystarczająco często	53% wystarczająco często	często, choć niewystarczająco

- 4) wykorzystują możliwości współpracujących ze szkołą instytucji edukacyjnych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
46% wystarczająco często	38% rzadko lub wcale	54% rzadko lub wcale	rzadko lub wcale

1c – działania podejmowane przez szkołę w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego:

- 1) umożliwiają uczniom poznanie ich umiejętności, zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji zawodowych związanych z wyborem zawodu lub kolejnego etapu edukacyjnego

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
37% wystarczająco często	56% wystarczająco często	36% wystarczająco często	często, choć niewystarczająco

- 2) pomagają uczniom rozwijać umiejętności społeczne, w tym pracy zespołowej

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
37% wystarczająco często	56% wystarczająco często	51% wystarczająco często	często, choć niewystarczająco

- 3) pomagają uczniom w planowaniu własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, opartej na umiejętności poszukiwania informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, a także o ofertach kształcenia na kolejnych etapach edukacyjnych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
55% wystarczająco często	69% wystarczająco często	34% wystarczająco często 34% często, choć niewystarczająco	często, choć niewystarczająco

Obszary:

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności, 1d – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju oraz 1e – wyrównywania szans edukacyjnych to obszary stanowiące pole do rozwoju w przyszłości i dalszej zmiany. W szczególności naprawą należy objąć:

Obszar	Tak/ nie	Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele
realizacja dodatkowych zajęć	tak nie	51% 30%	56% 44%	36% 44%

realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia	tak nie	64% 19%	62% 32%	58% 38%
organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów	tak nie	74% 17%	62% 25%	55% 33%
doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	tak nie	51% 17%	56% 19%	59% 18%
nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty (w tym m.in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych	tak nie	62% 11%	31% 50%	54% 32%
realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą	tak nie	67% 20%	43% 44%	42% 37%
nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (nauczyciele: 2c – wdrożenie nowych form pracy i programów, 2d – tworzenie klas o nowatorskich rozwiązaniach programowych, metodycznych, organizacyjnych)	tak nie	70% 15%	43% 13%	47% tak 38% nie 44% tak 27% nie
wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki	tak nie	82% 11%	37% 38%	-
prowadzenie zróżnicowanych form pracy z uczniami w zakresie badania predyspozycji zawodowych i planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej	tak nie	42% 23%	56% 13%	57% 23%
zapewnienie możliwości uczestnictwa uczniów w organizowanych targach edukacyjnych, wizytach w zakładach pracy, spotkaniach z pracodawcami oraz konkursach o tematyce zawodowej	tak nie	67% 11%	50% 19%	77% 9%
wykorzystanie narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji	tak nie	71% 16%	25% 56%	-
edukacja w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpieczne korzystanie ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera	tak nie	68% 25%	43% 34%	-
wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie	tak nie	67% 18%	25% 56%	-
organizacja dodatkowych zajęć pozaszkolnych, w tym wyjazdów i wycieczek edukacyjnych	tak nie	85% 12%	44% 56%	42% 37%
organizacja edukacyjnych programów wakacyjnych	tak nie	53% 31%	50% 19%	-

Na podstawie analizy powyższych danych należy stwierdzić, że najbardziej wymagającymi wsparcia obszarami dla ucznia/rodzica/nauczyciela są:

1. realizacja dodatkowych zajęć;
2. realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia;
3. organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów;
4. zapewnienie możliwości uczestnictwa uczniów w organizowanych targach edukacyjnych, wizytach w zakładach pracy, spotkaniach z pracodawcami oraz konkursach o tematyce zawodowej.

W tych obszarach ocena badanych jest najbardziej zbieżna. Ponadto znaczna część uczniów opowiedziała się za koniecznością wyposażenia szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki oraz organizacją dodatkowych zajęć pozaszkolnych, w tym wyjazdów i wycieczek edukacyjnych. Biorąc pod uwagę fakt, że średni wynik szkoły z egzaminów zewnętrznych od roku szkolnego 2012/2013 jest znacznie niższy od średniej krajowej i regionalnej, wdrożenie naprawy w wymienionych obszarach, ze szczególnym uwzględnieniem matematyki i przyrody, jest niezbędne.

2. Analiza sytuacji Szkoły Podstawowej w Czarnem w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy

Zdaniem nauczycieli funkcjonowanie szkoły w obszarze:

1i – organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem jest regularne (40%) lub wystarczająco częste (40%),

1j – opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest regularne (51%),

1k – opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych jest regularne (56%),

1l – uwzględniania potrzeb uczniów, nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych, opiekunów prawnych jest wystarczająco częste (39%),

1m – dostosowania oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, m.in. poprzez przygotowanie nauczycieli do indywidualizacji pracy z uczniem jest wystarczająco częste (55%).

Obszary szkoły, które wymagają zdaniem nauczycieli zmian, to:

w obszarze realizacji zajęć dodatkowych:

2e – organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów (55%),

w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego:

2k – tworzenie i wyposażenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery – SPInKa (66%),

2l – uzyskiwanie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach (61%).

2m – prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do opiekunów prawnych (66%),

2n – rozwijanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi doradztwo edukacyjno-zawodowe, tworzenie programów zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego (65%).

Nauczyciele dostrzegają potrzebę rozwoju własnych kompetencji zawodowych w ramach:

4a – kursów i szkoleń (89%),

4b – studiów podyplomowych (49%),

4c – wspierania istniejących, budowania nowych i moderowania sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli (76%),

4d – programów wspomagania realizowanych bezpośrednio w szkole (86%),

4e – staży i praktyk nauczycieli realizowanych we współpracy z lokalnymi i regionalnymi instytucjami wspomagającymi szkoły (71%),

4f – współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami (82%).

Nauczyciele w obszarze dotyczącym ich kompetencji zawodowych i warunków pracy wskazali na to, że funkcjonowanie szkoły w obszarze uwzględniania potrzeb uczniów, nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych, opiekunów prawnych jest nadal niewystarczające. Także blisko połowa z nich zauważa braki w zakresie opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Nauczyciele dostrzegają też konieczność zmian w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego, przede wszystkim w zakresie tworzenia i wyposażenia Szkolnych Punktów Informacji i Kariery oraz prowadzenia działań informacyjnych skierowanych do opiekunów prawnych.

W ramach rozwoju własnego nauczycieli należy wesprzeć kursami i szkoleniami oraz programami wspomagania realizowanymi bezpośrednio w szkole.

3. Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne

Wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych przedstawiono w Załączniku nr 1 „Arkusz analizy danych zastanych i danych ilościowych”. Placówka dysponuje niewystarczającymi pomocami dydaktycznymi w stosunku do potrzeb uczniów. Część z nich jest już przestarzała i nie daje możliwości pracy z nowoczesnymi treściami multimedialnymi. Są to:

- stare komputery w pracowni informatycznej,
- dostęp do internetu w salach sekcyjnych,
- kserokopiarka,
- rzutnik multimedialny,
- laptop.

Zdaniem nauczycieli szkołę należy doposażyć w:

- specjalistyczne oprogramowanie do pracy z uczniami w wykorzystaniu TIK (80%),
- materiały do diagnozy, wspomagania rozwoju i korygowania deficytów, takich jak wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej (84%),
- materiały do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego (80%),
- sprzęt specjalistyczny wspierający funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością (89%),
- podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością (87%).

W dokumencie stanowiącym Załącznik nr 1 „Arkusz analizy danych zastanych i danych ilościowych” wymieniono jako **najpilniejsze potrzeby** zakup tablic interaktywnych (12 szt.), kolorowej kserokopiarki, dużych elektrycznych ekranów projekcyjnych (2 szt.), tabletów (30 szt.), odtwarzaczy płyt CD (15 szt.), laptopów z oprogramowaniem (15 szt.) oraz nowych komputerów do pracowni informatycznej. Potrzebne jest także stworzenie pracowni przyrodniczej, pracowni do nauki języków obcych, pracowni do zajęć technicznych oraz wyposażenie pracowni plastycznej. W zakresie zajęć fizycznych istnieje konieczność zakupu rowerów oraz sprzętu rehabilitacyjnego dla uczniów z wadami postawy.

Niezbędne jest doposażenie szkoły w materiały do pracy z uczniami:

- z dysleksją i dyskalkulią,
- z zaburzeniami rozwoju mowy i zakłóceniami w komunikacji językowej,
- z zaburzeniami komunikacji społecznej oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym,
- niepełnosprawnymi intelektualnie w stopniu lekkim i umiarkowanym,
- z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (autyzm, zespół Aspergera, ADHD),
- niepełnosprawnymi ruchowo,
- z wadami postawy,
- z zaburzeniami słuchu,
- z zaburzeniami wzroku;

a także z uczniami szczególnie uzdolnionymi:

- w kierunku matematyczno-przyrodniczym,
- w naukach humanistycznych,
- językowo,
- artystycznie.

IV. Podsumowanie

W diagnozie przedstawiono potencjał i problemy Szkoły Podstawowej w Czarnem w badanych obszarach oraz zaproponowano konkretne zmiany, jakie powinna wprowadzić szkoła w zakresie wyposażenia, organizacji, kompetencji oraz współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

1. Przygotowanie uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Kompetencje kluczowe są kształtowane znacznie poniżej poziomu średniej krajowej i średniej regionalnej. Stan ten utrzymuje się niezmiennie od roku szkolnego 2012/2013. Celem działań naprawczych jest poprawa wyników nauczania z przedmiotów badanych podczas egzaminu zewnętrznego. Cel należy osiągnąć poprzez regularną pracę na zajęciach fakultatywnych i wyrównawczych z matematyki i przyrody. Programem należy objąć uczniów najstarszych klas. Forma i częstotliwość zajęć powinny uwzględniać różny poziom uczniów. Dla wszystkich uczniów niezbędna jest praca z wykorzystaniem programów komputerowych.

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności

Zdecydowana większość uczniów ma potrzebę wyjścia poza zajęcia lekcyjne w nauce. Zgłaszają oni potrzebę organizowania kółek zainteresowań, warsztatów i laboratoriów oraz chęć udziału w dodatkowych zajęciach pozaszkolnych, w tym w wycieczkach edukacyjnych, takich jak zielona szkoła czy biała szkoła. Zajęcia pozaszkolne, wsparte współpracą z instytucjami zewnętrznymi, poszerzyłyby kreatywność uczniów i ich rozwój w posiadanych przez nich predyspozycjach. Forma wsparcia powinna być dostosowana do możliwości nawiązania współpracy przez szkołę z instytucjami wspierającymi edukację (np. Centrum Nauki Kopernik, muzea, kina, teatry, opera), szkołami wyższymi oraz zakładami pracy i fabrykami.

1c – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju

Obowiązki wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w Szkole Podstawowej w Czarnem zdaniem ankietowanych są spełniane na poziomie dobrym. Wsparcia wymaga jednak dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, m.in. poprzez przygotowanie nauczycieli do indywidualizacji pracy z uczniem. Należy też wyposażać specjalistyczne sale do prowadzenia zajęć wyrównawczych oraz salę do rehabilitacji uczniów z wadami postawy i niepełnosprawnych ruchowo. Warto także zakupić testy artykulacyjne i testy do badania słuchu fonemowego.

1d – wyrównywania szans edukacyjnych

Do Szkoły Podstawowej w Czarnym uczęszcza bardzo duża grupa uczniów z różnymi problemami rozwojowymi i zaburzeniami. Niezbędne jest dla nich doposażenie szkoły w sprzęt specjalistyczny oraz w materiały dydaktyczne, pozwalające przeprowadzać zajęcia terapeutyczne.

W badaniu wskazano na możliwość poprawy w zakresie wprowadzenia nowych form aktywności, np. zajęcia wyrównawcze. W tym zakresie szkoła powinna podjąć współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami wspierającymi edukację.

2. Kompetencje zawodowe nauczycieli oraz warunki ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Z przeprowadzonej analizy wynika konieczność zapewnienia szkoleń w zakresie zwiększenia umiejętności nauczycieli w stosowaniu szerokiego wachlarza metod i technik wspomagających proces uczenia się, dostosowanych do celów lekcji, wieku uczniów, poziomu ich umiejętności i rozwoju.

2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej Uczestnicy badania wskazali na konieczność poprawy umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem oraz doskonalenia umiejętności i kompetencji niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu

Uczniowie, rodzice, nauczyciele i dyrekcja wskazali na konieczność zmian w zakresie wykorzystania narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji, edukacji w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera oraz wykorzystywania zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie na wszystkich zajęciach.

2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego Dyrekcja i nauczyciele wskazali na potrzebę poprawy umiejętności indywidualizacji procesu kształcenia – pracy z uczniem zdolnym oraz mającym trudności w uczeniu się. Potrzebują także wsparcia rozwoju zawodowego w zakresie uczenia i rozumienia dziecka z ADHD, kształtowania kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów oraz tworzenia programu pracy z uczniem posiadającym opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o dostosowaniu wymagań do posiadanych dysfunkcji rozwojowych.

3. Wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych

Wskazano na konieczność wyposażenia pracowni przyrodniczej zgodnie z Katalogiem wyposażenia pracowni przyrodniczych w szkole podstawowej zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2098/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20szkole%20podstawowej.pdf>

3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami

Jako najważniejszą potrzebę dyrekcja uznała organizację i wyposażenie gabinetów specjalistycznych, doposażenie w materiały diagnostyczne oraz zapewnienie uczniom z niepełnosprawnością ruchową sprzętu do rehabilitacji i materiałów dydaktycznych. Wskazała konieczność zakupu pomocy dydaktycznych, takich jak:

program Ortograffiti, alfabet sensoryczny, filmy edukacyjne, gry logiczne, klocki, artykuły papiernicze oraz sprzęt logopedyczny i sprzęt do pracy z uczniem z zaburzeniami wzroku i słuchu.

Indywidualna diagnoza potrzeb rozwojowych Szkoły Podstawowej w Wyczechach

Niniejszy dokument stanowi analizę sytuacji Szkoły Podstawowej w Wyczechach w odniesieniu do ostatnich 3 lat szkolnych (2012/2013, 2013/2014, 2014/2015) i służy określeniu potencjału oraz identyfikacji problemów oczekujących na rozwiązanie w obszarze kształcenia ogólnego. Analiza określa sytuację szkoły i służy identyfikacji zarówno problemów jak i potencjału szkoły w obszarze kształcenia ogólnego, przygotowania uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz poruszania się w przyszłości na rynku pracy; oceny tego obszaru dokonała również kadra pedagogiczna szkoły.

I. Wykaz materiałów, na podstawie których powstała diagnoza

Diagnoza zawiera sformułowane potrzeby rozwojowe uczniów i wynikający z nich zakres wsparcia nauczycieli oraz doposażenia szkoły w sprzęt i pomoce dydaktyczne określone na podstawie danych uzyskanych z ankiet przeprowadzonych wśród: 40 uczniów, 15 rodziców/prawnych opiekunów, 10 nauczycieli, dyrektora szkoły oraz z analizy dokumentacji szkolnej, a także ankiet diagnostycznych, stanowiących załączniki do niniejszego opracowania:

Załącznik nr 1. „Arkusze analizy danych zastanych i danych ilościowych” zawierający następujące informacje:

A – Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy realizowanych w szkole w ciągu ostatnich trzech lat. Dokumenty potwierdzające kształtowanie kompetencji kluczowych, rozbudzanie kreatywności i innowacyjności oraz wyrównywania szans edukacyjnych:

- 1) wyniki nadzoru pedagogicznego,
- 2) wnioski z ewaluacji wewnętrznej,
- 3) wnioski podjęte przez radę pedagogiczną,
- 4) wnioski wynikające z analizy wyników sprawdzianu szóstoklasisty.

B – Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym oczekiwanych kompetencji zawodowych nauczycieli. Dokumentacja potwierdzająca planowanie i monitorowanie pracy nauczycieli w zakresie: stosowania metod pracy sprzyjających kształtowaniu oczekiwanych postaw oraz kompetencji kluczowych, stosowania aktywizujących metod nauczania, korzystania z narzędzi TIK oraz indywidualizacji pracy z uczniami w ostatnich trzech latach oraz kluczowe potrzeby w zakresie wsparcia rozwoju kompetencji nauczycieli na kolejny rok szkolny.

C – liczba uczniów w latach 2014/2015, 2015/2016 i przewidywana na 2016/2017.

D – wyniki egzaminów zewnętrznych za lata 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015.

E – liczba uczniów niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym zdolnych.

F – wyposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych dla uczniów SPE, narzędzia TIK.

G – najpilniejsze potrzeby w zakresie wyposażenia.

H – partnerzy pomocni w zaspokojeniu poszczególnych potrzeb uczniów.

Załącznik nr 2. „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” oraz „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych i wyrównywania szans edukacyjnych” – zawiera szczegółowy opis grup uczniów wymagających wsparcia, przypisane im działania, kompetencje nauczycieli, sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Załącznik nr 3. „Zestawienie form i zasobów wspomagających rozwój szkoły” – Hierarchia potrzeb szkoły.

Załącznik nr 4. Inwentaryzacja posiadanego sprzętu i zatwierdzana przez organ prowadzący.

Załącznik nr 5. Katalog wyposażenia pracowni przyrodniczych w szkole podstawowej:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2090/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20szkole%20podstawowej.pdf>

II. Diagnoza indywidualna potrzeb rozwojowych Szkoły Podstawowej w Wyczechach obejmuje:

1. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności,

1c – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju,

1d – wyrównywania szans edukacyjnych;

2. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,

2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej

i doświadczalnej,

2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu,

2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego;

3. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych,

3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

III. Przedstawienie zebranych danych

W szkole uczy się obecnie 88 uczniów, w kolejnych latach obserwuje się spadek (na rok szkolny 2016/2017 do 81). Średnio w szkole uczy się ok. 82 uczniów w 6 oddziałach. Liczba uczniów niepełnosprawnych – 0, liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych: 15 z wadą wymowy, 26 z wadami postawy objętymi gimnastyką, 57 uczęszczających na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i 12 objętych zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi.

Liczba uczniów w ubiegłym roku (tabela 1), obecnie (tabela 2) wraz z prognozą na przyszły rok szkolny (tabela 3) przedstawia się następująco:

Tabela 1

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2014/2015	Kl. I – 1	2007/2008	13	6	7
	Kl. II – 1	2006/2007	12	6	6
	Kl. III – 1	2005/2006	11	5	6
	Kl. IV – 1	2002/2004	16	8	8
	Kl. V – 1	2003/2004	18	9	9

	Kl. VI – 1	2001/2002	8	5	3
--	------------	-----------	---	---	---

Tabela 2

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2015/2016	Kl. I – 1	2008/2009	18	8	10
	Kl. II – 1	2007/2008	11	6	5
	Kl. III – 1	2006/2007	12	6	6
	Kl. IV – 1	2005/2006	16	9	7
	Kl. V – 1	2002/2004	14	9	5
	Kl. VI – 1	2003/2004	17	8	9

Tabela 3

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2016/2017	Kl. I – 1	2010	10	4	6
	Kl. II – 1	2008/2009	18	8	10
	Kl. III – 1	2007/2008	11	5	6
	Kl. IV – 1	2006/2007	12	6	6
	Kl. V – 1	2005/2006	16	9	7
	Kl. VI – 1	2003/2004	14	9	5

Wyniki egzaminów zewnętrznych w kolejnych 3 latach prezentowały się następująco:

Wyniki egzaminów zewnętrznych*						
Rok szkolny	Części egzaminu	Średnia szkolna	Chłopcy	Dziewczęta	Średnia	
					Krajowa	Regionalna
2012/2013	Sprawdzian szóstoklasisty	25,22	brak danych	brak danych	24,03	20,83
2013/2014	Sprawdzian szóstoklasisty	23,56	brak danych	brak danych	25,30	23,32
2014/2015	Sprawdzian szóstoklasisty cz. 1	69% j. polski 41% matematyka 55% średnia	brak danych	brak danych	67	58
	Sprawdzian szóstoklasisty cz. 2	71	brak danych	brak danych	78	71

*W analizie wyników brano pod uwagę tylko sprawdzian szóstoklasisty – szkoła nie uczestniczyła w sprawdzianie kompetencji weryfikującego wiedzę i umiejętności opanowane w I etapie edukacji (klasy 1–3).

Z badań ankietowych przeprowadzonym wśród uczniów, rodziców/opiekunów prawnych, nauczycieli i dyrekcji wynika, że działania realizowane w szkole w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

- 1) uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości ucznia

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
23% zawsze 50% wystarczająco często	14% zawsze 50% wystarczająco często	80 % często, choć niewystarczająco	często, choć niewystarczająco

- 2) wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) obejmujące m.in.: kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez naukę programowania, myślenia logarytmicznego, z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
35% zawsze 30% wystarczająco często	7% zawsze 57% wystarczająco często	40 % często, choć niewystarczająco i 30% rzadko lub wcale	rzadko lub wcale

- 3) wykorzystują różne nowoczesne pomoce dydaktyczne, np. do nauczania przedmiotów przyrodniczych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
100 % wystarczająco często	21% zawsze 36% wystarczająco często	70% często, choć niewystarczająco	często, choć niewystarczająco

- 4) wykorzystują możliwości współpracujących ze szkołą instytucji edukacyjnych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
100% często, choć niewystarczająco	7% zawsze 43% wystarczająco często 43% rzadko lub wcale	60% rzadko lub wcale	rzadko lub wcale

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności, 1d – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju oraz 1e – wyrównywania szans edukacyjnych to obszary stanowiące pole do rozwoju w przyszłości i dalszej zmiany. W szczególności naprawą należy objąć:

obszar	tak/nie	uczniowie	rodzice	nauczyciele
realizację dodatkowych zajęć	tak nie	12% 82%	50% 28%	70% 10%
realizację różnych form rozwijających uzdolnienia uczniów	tak nie	12% 82%	65% 21%	90% 10%
organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów	tak nie	18% 82%	65% 14%	90% 0%
nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty (w tym m.in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych	tak nie	94% 6%	31% 15%	70% 10%
realizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą	tak nie	94% 6%	44% 35%	80% 10%
nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (n-le: 2c- wdrożenie nowych form pracy i programów, 2d – tworzenie klas o nowatorskich rozwiązaniach programowych, metodycznych, organizacyjnych)	tak nie	100% 0%	43% 21%	t.:70 % n.: 10% t.: 70% n.: 0%
przewodzenie zajęć w dobrze wyposażonych szkolnych pracowniach w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki	tak nie	100% 0%	79% 7%	–
przewodzenie zróżnicowanych form pracy z uczniami w zakresie badanie predyspozycji zawodowych i planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej	tak nie	94% 6%	37% 21%	90% 0%

zapewnienie możliwości uczestnictwa uczniów w organizowanych targach edukacyjnych, wizytach w zakładach pracy, spotkaniach z pracodawcami oraz konkursach o tematyce zawodowej	tak nie	100% 0%	57% 14%	80% 10%
wykorzystanie narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji	tak nie	100% 0%	46% 31%	80% 0%
edukację w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpieczne korzystanie ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera	tak nie	12% 88%	50% 29%	–
wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w Internecie	tak nie	94% 6%	43% 36%	–
organizację dodatkowych zajęć pozaszkolnych, w tym wyjazdów i wycieczek edukacyjnych	tak nie	100% 0%	50% 43%	–
organizację edukacyjnych programów wakacyjnych	tak nie	94% 6%	57% 29%	–

Z analizy powyższych danych wynika, że najbardziej zbieżna ocena ankietowanych nastąpiła w obszarze:

1. prowadzenia zajęć w dobrze wyposażonych szkolnych pracowniach w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki. Jest to podstawowa potrzeba szkoły.

Natomiast co do pozostałych zakresów funkcjonowania placówki, to ankietowani podzielili się w ocenach wyraźnie na dwie grupy. Pierwsza z nich to **uczniowie, którzy zmieniliby**:

1. uczestnictwo w organizowanych targach edukacyjnych, wizytach w zakładach pracy, spotkaniach z pracodawcami oraz konkursach o tematyce zawodowej
2. wykorzystanie narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji
3. organizację dodatkowych zajęć pozaszkolnych, w tym wyjazdów i wycieczek edukacyjnych.

Rodzice i nauczyciele chcieliby dla uczniów zmian w:

1. realizacji różnych form rozwijających uzdolnienia uczniów
2. organizacji kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów.

Uczniowie wskazali na konieczność poprawy lekcji pod kątem ich nowoczesnej oprawy i wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych oraz na działalność pozalekcyjną. Rodzice i nauczyciele skupili się na bieżącej pracy uczniów w szkole.

Uczniowie klas objętych nauczaniem wczesnoszkolnym pozytywnie wyrażają się o swojej szkole. Tylko jedna osoba ma do niej neutralny stosunek. Uczniowie potrafią wskazać czego i po co się uczą, jak to wykorzystują w swoim najbliższym otoczeniu. Natomiast należy wesprzeć rodziców/opiekunów prawnych w ich ocenie pracy dzieci i ewentualnym motywowaniu.

2. Analiza sytuacji Szkoły Podstawowej w Wyczechach w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy:

Zdaniem nauczycieli funkcjonowanie szkoły w obszarze:

- 1i) organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem jest częste, choć niewystarczające 80%,
- 1j) opracowanie i realizacja w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest częste, choć niewystarczające 60%,
- 1k) opracowanie i realizacja w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych jest częste, choć niewystarczające 50%,
- 1l) uwzględnianie potrzeb uczniów, nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych, opiekunów prawnych jest częste, choć niewystarczające 60%,

- 1m) dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, m.in. poprzez przygotowanie nauczycieli do indywidualizacji pracy z uczniem jest częste, choć niewystarczające 56%.

Obszary szkoły, które wymagają zmian zdaniem nauczycieli to:

w obszarze realizacji zajęć dodatkowych:

2a – działania wykraczające poza treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego realizowane w czasie obowiązkowych zajęć edukacyjnych – zdecydowanie tak (60%),

2b – realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia uczniów – raczej tak (60%).

Nauczyciele dostrzegają potrzebę rozwoju własnych kompetencji zawodowych w ramach:

4a – kursów i szkoleń – raczej tak (80%),

4b – studiów podyplomowych – raczej tak (30%),

4c – wspierania istniejących, budowania nowych i moderowania sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli raczej tak (90%),

4d – programów wspomagania realizowanych bezpośrednio w szkole – raczej tak (70%).

Nauczyciele w obszarze dotyczącym ich kompetencji zawodowych i warunków pracy wskazali na to, że **w obszarze pomocy psychologiczno-pedagogicznej działanie szkoły jest poniżej oczekiwań. Pomoc w tym zakresie jest nieregularna. Najgorzej została oceniona bieżąca praca z uczniem wymagającym zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz brak indywidualizacji w pracy nauczyciela z uczniem.** Należy w tym zakresie zorganizować dodatkową terapię i zajęcia dla uczniów z problemami logopedycznymi, dyslektykami, zagrożonymi dyskalkulią i dysgrafią oraz dla dużej grupy uczniów zajęcia wyrównawcze uwzględniające ich potrzeby rewalidacyjno-wychowawcze.

Jeżeli chodzi o formę doskonalenia kompetencji, to nauczyciele potrzebują wymiany doświadczeń między sobą, kursów i szkoleń doskonalących oraz programów dających im nowe kompetencje.

3. Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne:

Wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych przedstawiono w Załączniku nr 1. „Arkusz analizy danych zastanych i danych ilościowych”. Szkoła Podstawowa w Wyczechach dysponuje absolutnie niewystarczającymi pomocami dydaktycznymi w stosunku do potrzeb uczniów, przestarzałymi, nie dającymi możliwości pracy z nowoczesnymi treściami multimedialnymi. Są to:

- dwudziestoletnie ksero
 - tablice interaktywne (3 szt.)
 - sprzęt nagłaśniający
 - telewizory (5 szt.)
- w tym ze środków UE:
- pracownia komputerowa wyposażona w ramach projektu 2007.

Zdaniem nauczycieli działania wymagające doposażenia to:

- materiały do diagnozy, wspomagania rozwoju i korygowania deficytów takich jak wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej – zdecydowanie tak 60%,
- materiały do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego – zdecydowanie tak 70%,
- sprzęt specjalistyczny wspierający funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością – zdecydowanie tak 40%,
- podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością – zdecydowanie tak 33%, raczej tak 56%,
- specjalistyczne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach i placówkach – zdecydowanie tak 40, raczej tak 40%.

W dokumencie stanowiącym Załącznik nr 1. „Arkusz analizy danych zastanych i danych ilościowych” wymieniono jako **najpilniejsze potrzeby** wyposażenie szkoły w komputery do sal lekcyjnych, biblioteki, pracowni komputerowej, pokoju nauczycielskiego, zakup tablic interaktywnych, stołu do tenisa stołowego, rowerów z kaskami i kamizelkami (20 szt.), regałów bibliotecznych, ksera oraz wyposażenie placu zabaw. Zgodnie z Załącznikiem nr 2 „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” szkole niezbędne są sprzęty:

- odtwarzacz CD
- odtwarzacz Blue Ray/DVD
- mikrofon bezprzewodowy
- mini scena
- laptopy

oraz pomoce dydaktyczne:

- gry edukacyjne
- programy komputerowe do nauki języka niemieckiego
- testy diagnostyczne, programy edukacyjne, pakiety ortografii dla uczniów zagrożonych ryzykiem dysleksji
- plansze, atlasy, słowniki do nauki języka niemieckiego
- plansze demonstracyjne i słowniki do nauki języka polskiego
- materiały na stroje do przedstawień teatralnych, materiały papiernicze, płyty, książki i scenariusze imprez szkolnych, instrumenty muzyczne
- gry logopedyczne
- liczniki i liczydło
- woreczki, szarfy, piłki lekarskie, piłki, maty, pajęczki
- lupy, mapy, plansze, preparaty.

IV. Podsumowanie

W diagnozie przedstawiono potencjał i problemy Szkoły Podstawowej w Wyczechach w badanych obszarach oraz zaproponowano konkretne zmiany, jakie powinna wprowadzić szkoła w zakresie wyposażenia, organizacji, kompetencji oraz współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

1. przygotowanie uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

1a – kształtowanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Kompetencje kluczowe z przedmiotów sprawdzanych na sprawdzianie ogólnopolskim szóstoklasisty kształtują się od roku szkolnego 2013/2014 poniżej średniej krajowej. W ostatnim roku nauki uczniowie uzyskali aż o 28% słabszy wynik z części matematycznej niż z części sprawdzającej język polski. Umiejętności z języka obcego (średni wynik szkoły 71%) także pozostają poniżej średniej krajowej. Celem działań naprawczych jest poprawa wyników nauczania z przedmiotów sprawdzanych podczas egzaminu kończącego etap szkoły podstawowej, zwłaszcza z matematyki. W związku z tym wskazana przez rodziców i nauczycieli potrzeba realizacji dodatkowych kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów podnoszących ich umiejętności w ramach treści podstawy programowej jest priorytetem. Klasy programowo najstarsze należy objąć takimi zajęciami w sposób obowiązkowy i regularny. Zajęcia należy przeprowadzać w dobrze wyposażonych szkolnych pracowniach w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki. Ponadto należy zadbać, aby wszyscy uczniowie pracowali z wykorzystaniem technik komputerowych i zasobów internetowych – dzięki czemu zwiększy się prawdopodobieństwo zainteresowania uczniów zawodami przyszłości, które wykorzystują narzędzia TiK bardzo szeroko.

Ponadto zbyt rzadko lub wcale nie są rozwijane zainteresowania uczniów. W związku z tym jest potrzeba tworzenia wyjść, wyjazdów, programów edukacyjnych, tak aby diagnozować i rozwijać uzdolnienia ucznia.

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności

Często, ale niewystarczająco szkoła wykorzystują możliwości współpracy z instytucjami edukacyjnymi w ocenie uczniów, a w ocenie nauczycieli wręcz rzadko. Dlatego też konieczne jest rozbudzenie kreatywności i innowacyjności uczniów poprzez skorzystanie z oferty Centrum Nauki Eksperyment w Gdyni, Centrum Nauki Kopernik, repertuarów teatrów trójmiejskich i kin. Ponadto szkoła ma potrzebę rozwijania uzdolnień uczniów na zajęciach koła teatralnego dla dwóch grup wiekowych: klasy I-III i IV-VI oraz z zakresu nauk przyrodniczych w ramach spotkań „Klubu Miłośników Przyrody” dla klas IV-VI.

1c – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju

Dostosowanie oferty edukacyjnej do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów było już objęte nadzorem pedagogicznym w roku szkolnym 2012/2013. Wówczas za słabą stroną analizowanej sytuacji uznano fakt, że 6 uczniów mimo dostosowanych wymagań programowych do indywidualnych potrzeb i możliwości nie otrzymało promocji do klasy programowo wyższej. W związku z tym konieczna jest nadal wnikliwa analiza orzecznictwa Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej, obserwacja własna i wdrażanie indywidualnych terapii i prac z takimi uczniami. W tym zakresie jest potrzeba wsparcia i otoczenia też kontaktem z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną rodziców/opiekunów prawnych uczniów.

1d – wyrównywania szans edukacyjnych

W szkole brakuje wsparcia uczniów z problemami logopedycznymi z wszystkich poziomów nauczania, skierowanymi na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne z klas I-VI i skierowanych na zajęcia wyrównawcze z klas najmłodszych I-III. Z wszystkimi wymienionymi grupami należy pracować systematycznie, przedstawiając im cele oraz informując na bieżąco o postępach. Ze względu na duże zróżnicowanie grup i ich problemów, należy wdrożyć różnorodne formy aktywności na zajęciach.

W działania profilaktyczne i wychowawcze prowadzone w roku szkolnym 2014/2015, zgodnie z oceną dokonaną w ramach nadzoru pedagogicznego, należy intensywnie włączyć rodziców/opiekunów prawnych uczniów.

2. kompetencje zawodowe nauczycieli oraz warunki ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Nauczyciele nie zgłaszają potrzeby rozwoju kompetencji w konkretnych obszarach umożliwiających nabycie nowych kompetencji, uprawnień. Natomiast niezbędne jest poszerzanie warsztatu pracy przez nauczycieli wkraczających w zawód oraz doskonalenie umiejętności z zakresu metod i form pracy poprzez wizyty studyjne, szkolenia Stowarzyszenia „Klanza”.

2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej
70% nauczycieli chce stosować i zmieniać w swojej szkole nauczanie oparte na eksperymencie, wdrażania nowych programów i nowatorskich rozwiązaniach. Zwłaszcza nauczycieli przyrody należy objąć szkoleniami i kursami z procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu

Uczniowie i rodzice ocenili wykorzystanie narzędzi TiK w szkole na wystraszającym poziomie, a nauczyciele i dyrekcja na niewystarczającym lub rzadkim. Jednocześnie największą potrzebą uczniów jest wykorzystywanie

narzędzi cyfrowych na lekcji. Wskazuje to na dużą atrakcyjność dla uczniów i na motywację do nauki, jaką to za sobą niesie. Celem jest dążenie do regularnego ich występowania na zajęciach.

2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego
W tym zakresie istnieje największa potrzeba w szkole dostosowania przez nauczycieli i współpracujące z nimi jednostki orzekania o specjalnych potrzebach lub indywidualnym toku nauki oferty edukacyjnej, programów, zajęć do potrzeb ucznia. Nauczyciele powinni poszerzyć swoją wiedzę w warsztatach z zakresu logopedii, dysleksji, dysgrafii, dyskalkulii.

3. wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych
Wskazano na konieczność wyposażenia pracowni przyrodniczej zgodnie z Katalogiem wyposażenia pracowni przyrodniczych w szkole podstawowej zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji

<http://www.efs.men.gov.pl/attachments/article/2098/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20szkole%20podstawowej.pdf>

Wskazano na konieczność wyposażenia szkoły w narzędzia wspomagające nauczanie w zakresie przyrody:

1. Lupy
2. Mapy
3. Plansze
4. Preparaty
5. Rowery z kaskami i kamizelkami

i matematyki:

1. Liczmany
2. Liczydło
3. Gry edukacyjne dla klas I-III
4. Laptopy

3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami

Jako najważniejszą potrzebę dyrekcja uznała doposażenie szkoły w komputery do sal lekcyjnych, biblioteki, pracowni komputerowej, pokoju nauczycielskiego, zakup tablic interaktywnych, stołu do tenisa stołowego, rowerów z kaskami i kamizelkami (20 szt.), regałów bibliotecznych, ksera oraz doposażenie placu zabaw.

Ponadto szkoła ma potrzebę zakupu w tym zakresie:

1. Testów diagnostycznych, programów edukacyjnych, pakietów ćwiczeń dla uczniów zagrożonych ryzykiem dysleksji.
2. Gier logopedycznych.
3. Woreczków, szarf, piątek lekarskich, piątek, mat, pajęczków.

Indywidualna diagnoza potrzeb rozwojowych

Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie

Niniejszy dokument stanowi analizę sytuacji Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie w odniesieniu do ostatnich 3 lat szkolnych (2012/2013, 2013/2014, 2014/2015) i służy określeniu potencjału oraz identyfikacji problemów oczekujących na rozwiązanie w obszarze kształcenia ogólnego. Analiza określa sytuację szkoły i służy identyfikacji zarówno problemów, jak i potencjału szkoły w obszarze kształcenia ogólnego, przygotowania uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz poruszania się w przyszłości na rynku pracy; oceny tego obszaru dokonała również kadra pedagogiczna szkoły.

I. Wykaz materiałów, na podstawie których powstała diagnoza

Diagnoza zawiera sformułowane potrzeby rozwojowe uczniów i wynikający z nich zakres wsparcia nauczycieli oraz doposażenia szkoły w sprzęt i pomoce dydaktyczne określone na podstawie danych uzyskanych z ankiet przeprowadzonych wśród: 50 uczniów, 15 rodziców/prawnych opiekunów, 13 nauczycieli i dyrektora szkoły oraz z analizy dokumentacji szkolnej i wyników egzaminów zewnętrznych, a także ankiet diagnostycznych, stanowiących załączniki do niniejszego opracowania:

A – analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy, realizowanych w szkole w ciągu ostatnich trzech lat. Dokumenty potwierdzające kształtowanie kompetencji kluczowych, rozbudzanie kreatywności i innowacyjności oraz wyrównywania szans edukacyjnych:

- 1) wyniki nadzoru pedagogicznego,
- 2) wnioski z ewaluacji wewnętrznej,
- 3) wnioski podjęte przez radę pedagogiczną,
- 4) wnioski wynikające z analizy wyników sprawdzianu szóstoklasisty.

B – analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym oczekiwanych kompetencji zawodowych nauczycieli. Dokumentacja potwierdzająca planowanie i monitorowanie pracy nauczycieli w zakresie: stosowania metod pracy sprzyjających kształtowaniu oczekiwanych postaw oraz kompetencji kluczowych, stosowania aktywizujących metod nauczania, korzystania z narzędzi TIK oraz indywidualizacji pracy z uczniami w ostatnich trzech latach oraz kluczowe potrzeby w zakresie wsparcia rozwoju kompetencji nauczycieli na kolejny rok szkolny.

C – liczba uczniów w latach 2014/2015, 2015/2016 i przewidywana na 2016/2017.

D – wyniki egzaminów zewnętrznych za lata 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015.

E – liczba uczniów niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym zdolnych.

F – wyposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych dla uczniów SPE, narzędzia TIK.

G – najpilniejsze potrzeby w zakresie wyposażenia.

H – partnerzy pomocni w zaspokojeniu poszczególnych potrzeb uczniów.

Załącznik nr 2 „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” oraz „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych i wyrównywania szans edukacyjnych” – zawiera szczegółowy opis grup uczniów wymagających wsparcia, przypisane im działania, kompetencje nauczycieli, sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Załącznik nr 3 „Zestawienie form i zasobów wspomagających rozwój szkoły” – hierarchia potrzeb szkoły.

Załącznik nr 4 Inwentaryzacja posiadanego sprzętu, zatwierdzana przez organ prowadzący.

Załącznik nr 5 Katalog wyposażenia pracowni przyrodniczych w szkole podstawowej:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2098/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20szkole%20podstawowej.pdf>

II. Diagnoza indywidualna potrzeb rozwojowych Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie obejmuje:

1. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym przygotowania uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności,

1c – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju,

1d – wyrównywania szans edukacyjnych;

2. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,

2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej,

2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu,

2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego;

3. analizę indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych,

3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

III. Przedstawienie zebranych danych

W szkole uczy się obecnie 63 uczniów w 6 oddziałach. Jest to mniej więcej stała liczba w porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 oraz z prognozą na przyszły rok szkolny. Liczba uczniów niepełnosprawnych – 2, liczba uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych: 40 wymagających pomocy logopedycznej, 17 – rozwoju umiejętności matematycznych, 30 – umiejętności językowych, 40 – umiejętności czytania i pisanie, 40 – umiejętności społecznych, 10 uczniów zdolnych.

Liczba uczniów w ubiegłym roku (tabela 1), obecnie (tabela 2) wraz z prognozą na przyszły rok szkolny (tabela 3) przedstawia się następująco:

Tabela 1

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2014/2015	Kl. I – 1	2008	9	4	5
	Kl. II – 1	2007	11	6	5
	Kl. III – 1	2006	10	3	7
	Kl. IV – 1	2005	14	9	5
	Kl. V – 1	2004	9	2	7
	Kl. VI – 1	2003	15	7	8

Tabela 2

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach	łącznie
-------------	--	---------

	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2015/2016	Kl. I – 1	2009	11	7	4
	Kl. II – 1	2008	8	4	4
	Kl. III – 1	2007	11	6	5
	Kl. IV – 1	2006	10	3	7
	Kl. V – 1	2005	14	8	6
	Kl. VI – 1	2004	9	2	7

Tabela 3

Rok szkolny	Liczba uczniów w poszczególnych rocznikach			Łącznie	
	Liczba klas	Rocznik	Liczba uczniów	K	M
2016/2017	Kl. I – 1	2010	14	8	6
	Kl. II – 1	2009	11	7	4
	Kl. III – 1	2008	8	4	4
	Kl. IV – 1	2007	11	6	5
	Kl. V – 1	2006	10	3	7
	Kl. VI – 1	2005	14	8	6

Wyniki egzaminów zewnętrznych w kolejnych 3 latach prezentowały się następująco:

Rok szkolny	Część egzaminu	Średnia szkolna	Chłopcy	Dziewczęta	Średnia	
					Krajowa	Regionalna
2012/2013	sprawdzian szóstoklasisty	28,21 pkt	27,6 pkt	21,7 pkt	24,03	20,83
2013/2014	sprawdzian szóstoklasisty	24,67 pkt	26 pkt	20 pkt	25,80	23,32
2014/2015	sprawdzian szóstoklasisty cz. 1	53%	54,25%	59,29%	67%	66%
	sprawdzian szóstoklasisty cz. 2	63%	60,13%	66,57%	70%	77%

Z badań ankietowych przeprowadzonym wśród uczniów, rodziców/opiekunów prawnych, nauczycieli i dyrekcji wynika, że działania realizowane w szkole w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

- 1) uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości ucznia

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
89% zawsze	53% wystarczająco często	54% wystarczająco często	regularnie

- 2) wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) obejmujące m.in.: kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez naukę programowania, myślenia logarytmicznego, z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
43% wystarczająco często	46% wystarczająco często	69% wystarczająco często	często, choć niewystarczająco

- 3) wykorzystują różne nowoczesne pomoce dydaktyczne, np. do nauczania przedmiotów przyrodniczych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
70% wystarczająco często	33% wystarczająco często	54% często, choć niewystarczająco	często, choć niewystarczająco

- 4) wykorzystują możliwości współpracujących ze szkołą instytucji edukacyjnych

Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrekcja
46% wystarczająco często	53% rzadko lub wcale	54% często, choć niewystarczająco	często, choć niewystarczająco

Obszary:

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności, 1c – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju oraz 1d – wyrównywania szans edukacyjnych to obszary stanowiące pole do rozwoju w przyszłości i dalszej zmiany. W szczególności naprawą należy objąć:

Obszar	Tak/ nie	Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele
realizacja dodatkowych zajęć	tak nie	31% 69%	27% 53%	50% 50%
realizacja różnych form rozwijających uzdolnienia	tak nie	35% 65%	53% 34%	92% 8%
organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów	tak nie	55% 40%	54% 33%	77% 15%
doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	tak nie	50% 25%	50% 21%	84% 8%
nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty (w tym m.in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych	tak nie	15% 65%	34% 33%	54% 15%
realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą	tak nie	5% 75%	53% 27%	77% 15%
nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (nauczyciele: 2c – wdrożenie nowych form pracy i programów, 2d – tworzenie klas o nowatorskich rozwiązaniach programowych, metodycznych, organizacyjnych)	tak nie	65% 25%	40% 40%	77% tak 15% nie 77% tak 15% nie
wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki	tak nie	85% 5%	54% 26%	-
prowadzenie zróżnicowanych form pracy z uczniami w zakresie badania predyspozycji zawodowych i planowania ścieżki edukacyjnej i zawodowej	tak nie	65% 15%	40% 33%	92% 8%
zapewnienie możliwości uczestnictwa uczniów w organizowanych targach edukacyjnych, wizytach w zakładach pracy, spotkaniach z pracodawcami oraz konkursach o tematyce zawodowej	tak nie	75% 5%	47% 20%	84% 8%
wykorzystanie narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji	tak nie	40% 45%	61% 26%	-

edukacja w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpieczne korzystanie ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera	tak nie	15% 70%	47% 33%	-
wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie	tak nie	10% 80%	40% 33%	-
organizacja dodatkowych zajęć pozaszkolnych, w tym wyjazdów i wycieczek edukacyjnych	tak nie	20% 65%	65% 21%	77% 15%
organizacja edukacyjnych programów wakacyjnych	tak nie	15% 75%	43% 35%	-

Na podstawie analizy powyższych danych należy stwierdzić, że najbardziej wymagającymi wsparcia obszarami dla ucznia/rodzica/nauczyciela są:

1. wykorzystanie narzędzi cyfrowych w trakcie lekcji
2. realizacja dodatkowych zajęć
3. organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów
4. organizacja edukacyjnych programów wakacyjnych
5. wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie
6. wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki

W tych obszarach zachodzi najbardziej zbieżna ocena badanych. Wszystkie grupy mają potrzebę wykorzystania narzędzi TiK i zasobów internetowych do prac na zajęciach. Biorąc pod uwagę fakt, że zgłoszono także potrzebę realizacji zajęć dodatkowych, kółek, warsztatów, to uatrakcyjnienie ich wykorzystaniem internetu i pracą z programami komputerowymi jest priorytetem. Ponadto jedna z grup – nauczyciele – była zgodna, co do faktu, że należy prowadzić w szkole realizację różnych form rozwijających uzdolnienia. Niemal wszyscy badani nauczyciele (92%) wskazali tę potrzebę. Tym obszarem jest zainteresowana jednak tylko stosunkowo niewielka grupa uczniów (35%). Prawdopodobnie ocena tej potrzeby przez uczniów wynika z ich stosunkowo młodego wieku i nieświadomości własnych zainteresowań.

2. Analiza sytuacji Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie w obszarze dotyczącym kompetencji zawodowych nauczycieli oraz warunków ich pracy

Zdaniem nauczycieli funkcjonowanie szkoły w obszarze:

- 1i – organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem jest regularne (54%),
- 1j – opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest wystarczająco częste (54%),
- 1k – opracowania i realizacji w trakcie bieżącej pracy z uczniem indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych jest wystarczająco częste (92%),
- 1l – uwzględniania potrzeb uczniów, nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych, opiekunów prawnych jest wystarczająco częste (77%),
- 1m – dostosowania oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, m.in. poprzez przygotowanie nauczycieli do indywidualizacji pracy z uczniem jest wystarczająco częste (58%).

Obszary szkoły, które wymagają zdaniem nauczycieli zmian, to:

w obszarze realizacji zajęć dodatkowych:

- 2e – organizacja kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów (77%),

w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego:

- 2k – tworzenie i wyposażenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery – SPInKa (54%),
- 2l – uzyskiwanie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu

oraz podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach (54%).

Nauczyciele dostrzegają potrzebę rozwoju własnych kompetencji zawodowych w ramach:

4a – kursów i szkoleń (84%),

4b – studiów podyplomowych (69%),

4c – wspierania istniejących, budowania nowych i moderowania sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli (85%),

4d – programów wspomaganie realizowanych bezpośrednio w szkole (77%),

4e – staży i praktyk nauczycieli realizowanych we współpracy z lokalnymi i regionalnymi instytucjami wspomagającymi szkoły (77%),

4f – współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami (92%).

Nauczyciele w obszarze dotyczącym ich kompetencji zawodowych i warunków pracy wskazali na to, że **w obszarze pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pracy z uczniem o potrzebie kształcenia specjalnego, zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz całej gamie wsparcia terapeutycznego wsparcie szkoły obecnie jest wystarczająco częste lub regularne tylko dla połowy nauczycieli**. Średnio około 55% nauczycieli odczuwa braki w zakresie organizowania i udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej na bieżąco oraz opracowania i realizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i dostosowania oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.

W ramach rozwoju własnego nauczycieli należy wesprzeć przede wszystkim współpracą ze specjalistycznymi ośrodkami oraz kursami i szkoleniami. Istnieje także potrzeba wspierania istniejących, budowania nowych i moderowania sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli.

3. Analiza indywidualnej sytuacji szkoły w obszarze dotyczącym wyposażenia w pomoce dydaktyczne

Wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne, sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych przedstawiono w Załączniku nr 1 „Arkusze analizy danych zastanych i danych ilościowych”. Placówka dysponuje niewystarczającymi pomocami dydaktycznymi w stosunku do potrzeb uczniów. Część z nich jest już przestarzała i nie daje możliwości pracy z nowoczesnymi treściami multimedialnymi. Są to:

- pracownia informatyczna MEN z 2004 r. – 9 stanowisk,
- pracownia informatyczna w bibliotece szkolnej ICIM z 2007 r. – 5 stanowisk,
- pracownia informatyczna WIOSKA INTERNETOWA z 2008 r. – 5 stanowisk,
- plansze i gry edukacyjne,
- zabawki sensoryczne.

Zdaniem nauczycieli działania wymagające doposażenia to:

- specjalistyczne oprogramowanie do pracy z uczniami w wykorzystaniu TIK (100%),
- materiały do diagnozy, wspomaganie rozwoju i korygowania deficytów, takich jak wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej (92%),
- materiały do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego (92%),
- sprzęt specjalistyczny wspierający funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością (46%),
- podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością (62%).

W dokumencie stanowiącym Załącznik nr 1 „Arkusz analizy danych zastanych i danych ilościowych” wymieniono jako **najpilniejsze potrzeby** zakup tablic interaktywnych, laptopów dla każdej klasy, tabletów, oprogramowania do poszczególnych przedmiotów szkolnych i zajęć dodatkowych (wyrównawczych, rozwijających logiczne myślenie i zdolności uczniów oraz ich kreatywność, logopedii).

Szkoła potrzebuje także projektorów, odtwarzaczy CD, a także pomocy dydaktycznych do nauki poszczególnych przedmiotów (kreatywne ćwiczenia edukacyjne) i zajęć wyrównawczych i rozwijających zdolności.

Potrzebne jest także stworzenie pracowni przyrodniczej.

Istnieje konieczność zakupu rowerów, urządzeń wielofunkcyjnych oraz sprzętu rehabilitacyjnego dla uczniów niepełnosprawnych.

Zgodnie z Załącznikiem nr 2 „Dane dotyczące form oraz możliwości wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych” szkole niezbędne są sprzęty:

- ekran elektryczny
- tablety
- odtwarzacz CD (4 sztuki)
- laptop z oprogramowaniem
- rowery
- sprzęt rehabilitacyjny
- wyposażenie pracowni przyrodniczej
- tablica interaktywna z projektorem i laptopem dla uczniów mających problemy z umiejętnościami matematycznymi
- tablica interaktywna z projektorem i laptopem dla uczniów mających problemy w czytaniu i pisaniu
- kserokopiarka
- tablica interaktywna z projektorem i laptopem dla uczniów z trudnościami w komunikacji
- telewizor (2 sztuki)
- tablica interaktywna dla uczniów zaburzeniami mowy
- laptop dla uczniów z zaburzeniami mowy oraz laptop dla uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi
- projektor z rzutnikiem

oraz pomoce dydaktyczne:

- dla uczniów zdolnych – programy: kreatywne ćwiczenia edukacyjne, zeszyty metodyczne, dodatkowe zeszyty metodyczne do konkursów: „Mega pamięć”, „Super umysł”, przedmiotowe programy multimedialne
- dla uczniów mających problemy z umiejętnościami matematycznymi – klocki do ćwiczeń w logicznym myśleniu, karty logiczne, patyczki logiczne, liczby w kolorach, liczydła planszowe, gry edukacyjne, bryły geometryczne, ułamki, przybory tablicowe, zeszyty ćwiczeń wyrównawczych
- dla uczniów z problemami w czytaniu i pisaniu – plansze tematyczne, alfabety i litery, ćwiczenia grafomotoryczne, gry i zabawy językowe, piaskownice do pisania, program komputerowy: „Klik uczy ortografii”, gry edukacyjne: „Nauka czytania”, „Wyrwanie”, plansze interaktywne
- dla uczniów z trudnościami w komunikacji – gry planszowe, ćwiczenia słuchowe serii „Słucham i uczę się mówić” z CD, karty ćwiczeń, książki specjalistyczne, gry i zabawy edukacyjne, chusta animacyjna, programy edukacyjne, plansze interaktywne
- dla uczniów z zaburzeniami mowy – domina i układanki logopedyczne, lusterka indywidualne z podpórką, lusterka laryngologiczne, dentystyczne, dwie wianki plastikowe, piłki różnej wielkości, fleciki, harmonijki, trąbki, piszczałki, woreczki do puszczania baniek mydlanych, gwizdki, krążki, zwierzęta do nadmuchiwania, przybory logopedyczne: wibratory, relaksatory, pakiety multimedialne
- dla uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi – płyty z muzyką relaksacyjną, „Dzieci o specjalnych potrzebach” – 20 dużych plansz, kukielki – poznajemy emocje z płytą CD, makatka – Pan Twarz, piktogramy emocji, memory humory, układanka emocje

IV. Podsumowanie

W diagnozie przedstawiono potencjał i problemy Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie w badanych obszarach oraz zaproponowano konkretne zmiany, jakie powinna wprowadzić szkoła w zakresie wyposażenia, organizacji, kompetencji oraz współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

1. Przygotowanie uczniów do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych uczniów w zakresie:

1a – kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Kompetencje kluczowe są kształtowane znacznie poniżej poziomu średniej krajowej. Średni wynik szkoły ze sprawdzianu w latach 2012/2013 kształtował się powyżej średniej krajowej, by w roku szkolnym 2013/2014 być nieco poniżej, a w 2014/2015 znacznie poniżej średniej krajowej. Celem działań naprawczych jest poprawa wyników nauczania z przedmiotów badanych podczas egzaminu zewnętrznego. Cel ten można osiągnąć poprzez regularną pracę na zajęciach fakultatywnych i wyrównawczych z matematyki i języka polskiego. Programem należy objąć uczniów najstarszych klas. Forma i częstotliwość zajęć powinny uwzględniać różny poziom uczniów. Współdziałanie szkoły w organizacji i sprawdzaniu próbnych sprawdzianów, oraz analiza ich wyników była już przedmiotem nadzoru pedagogicznego w ostatnim roku w szkole. Dla wszystkich uczniów niezbędna jest praca z wykorzystaniem programów komputerowych.

1b – rozbudzania kreatywności i innowacyjności

Niestety tylko 5% uczniów ma potrzebę wyjścia poza zajęcia lekcyjne w nauce. Także tylko około 1/3 uczniów jest zainteresowanych realizacją zajęć dodatkowych i innych form rozwijających uzdolnienia. Większość jest zadowolona z obecnego stanu rzeczy i prawdopodobnie nie ma jeszcze świadomości, jak ważna jest tego rodzaju aktywność w dalszym rozwoju własnych kompetencji. Zdecydowanie wyższe pod tym względem są oczekiwania dorosłych, a zwłaszcza nauczycieli, którzy w większości widzą potrzebę poszerzenia tego rodzaju aktywności edukacyjnej. Należałoby zatem dołożyć wszelkich starań, aby zachęcić uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych i innych form rozwijających uzdolnienia, w czym może być pomocne odpowiednie oprogramowanie komputerowe. Zajęcia pozaszkolne, wsparte współpracą z instytucjami zewnętrznymi oferującymi warsztaty kreatywne wspartyby rozwój uczniów w posiadanych przez nich predyspozycjach. Forma wsparcia powinna być dostosowana do możliwości nawiązania współpracy przez szkołę ze szkołami wyższymi, z Instytutem Promocji Edukacji oraz organizacjami pozarządowymi instytucjami oferującymi zajęcia kreatywne.

1c – przełamywania barier i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności lub z zaburzeń rozwoju

Obowiązki wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w Szkole Podstawowej w Krzemieniewie zdaniem ankietowanych są spełniane na poziomie dobrym. Wsparcia wymaga jednak dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, m.in. poprzez przygotowanie nauczycieli do indywidualizacji pracy z uczniem. Należy też wyposażyć specjalistyczne sale do prowadzenia zajęć wyrównawczych i logopedycznych. Należy też nawiązać współpracę w tym zakresie z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli oraz Centrum Edukacji Nauczycielskiej.

1d – wyrównywania szans edukacyjnych

Do Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie uczęszcza spora grupa uczniów z zaburzeniami mowy. Niezbędne jest dla nich doposażenie szkoły w sprzęt specjalistyczny oraz w materiały dydaktyczne, pozwalające przeprowadzać zajęcia terapeutyczne. Konieczne jest także zatrudnienie szkolnego logopedy. W badaniu wskazano na możliwość poprawy w zakresie wprowadzenia także nowych form aktywności, np. programy dla uczniów z

trudnościami w komunikacji oraz zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi. W tym zakresie szkoła powinna podjąć współpracę z: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Ośrodkiem Szkolenia Nauczycieli oraz Centrum Edukacji Nauczycieli, EKO-TUR i firmami posiadającymi ofertę zajęć kreatywnych.

2. Kompetencje zawodowe nauczycieli oraz warunki ich pracy ze szczególnym uwzględnieniem:

2a – stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy

Z przeprowadzonej analizy wynika konieczność zapewnienia szkoleń w zakresie zwiększenia umiejętności nauczycieli w stosowaniu szerokiego wachlarza metod nauczania, dostosowanych do celów lekcji, wieku uczniów, poziomu ich umiejętności i rozwoju. Oczekiwane są także szkolenia dotyczące oceniania wyników nauczania i skuteczności stosowanych narzędzi.

2b – stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem, opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej
Uczestnicy badania wskazali na konieczność poprawy umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem oraz doskonalenia umiejętności i kompetencji. Istnieje też potrzeba poznawania nowatorskich rozwiązań dydaktyczno-metodycznych.

2c – korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu

Uczniowie, rodzice i nauczyciele wskazali, że narzędzia cyfrowe są wykorzystywane w trakcie lekcji wystarczająco często. Jednocześnie spora grupa rodziców wskazała na konieczność częstszego korzystania z zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie. W realizacji tych zamierzeń przydatne będzie szkolenie nauczycieli w zakresie robotyki i programowania.

2d – indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcia ucznia młodszego
Dyrekcja i nauczyciele wskazali na potrzebę poprawy umiejętności procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami, w tym z uczniem niepełnosprawnym. Służyć temu mogą szkolenia z technik pamięciowych, umiejętności kształtowania kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów o oraz wspierania rozwoju uczniów zdolnych. Szkoła ma także potrzebę kursów pozwalających nabyć kompetencje psychologiczno-pedagogiczne i w zakresie komunikacji interpersonalnej.

3. Wyposażenia w pomoce dydaktyczne, w tym:

3a – wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych

Wskazano na konieczność wyposażenia pracowni przyrodniczej zgodnie z Katalogiem wyposażenia pracowni przyrodniczych w szkole podstawowej zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji:

<http://efs.men.gov.pl/attachments/article/2098/Katalog%20wyposa%C5%BCenia%20pracowni%20przyrodniczych%20w%20szkole%20podstawowej.pdf>

3b – specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami

Jako najważniejszą potrzebę dyrekcja uznała doposażenie szkoły w tablice interaktywne, laptopy do każdej klasy, tablety, oprogramowanie do poszczególnych przedmiotów szkolnych i zajęć dodatkowych (wyrównawczych, rozwijających logiczne myślenie i zdolności uczniów oraz ich kreatywność, logopedii).

W następnej kolejności szkoła oczekuje zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i rowerów.

Szkoła potrzebuje projektorów z rzutnikami, odtwarzaczy CD, ekranu elektrycznego, telewizorów, urządzeń wielofunkcyjnych, a także pomocy dydaktycznych do nauki poszczególnych przedmiotów (kreatywne ćwiczenia edukacyjne) i zajęć wyrównawczych i rozwijających zdolności .

Niezbędne jest zatrudnienie logopedy w szkole.